500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2186.

PAZAR
8
TEMMUZ 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

Giresun'da avukatın vurulacağından Vali ve Emniyetin haberi vardı

● GİRESUN BAROSU, SAĞCI TERÖRİSTLERLE EMNİYET MENSUPLARININ DAYANIŞMA İÇİNDE OLDUĞUNU AÇIKLADI

Giresun, (İSTA) — Giresun'da Espiye ilçesinde görev yapan CHP İlçe eski Yönetim Kurulu üyesi Avukat Alaattin Aydemir'in öldürülmesi üzerine dün bir açıklama yapan Giresun Barosu, öldürülme olayının Vali ve Emniyete haber verildiğini açıkladı. Giresun Barosu adına İkinci Başkan Avukat Şansal Dikmen imzasıyla yapılan açıklamada, Giresun'un Yenimahalle semtinde üstlendiği belirtilen MHP yanlılarının bazı emniyet görevlileri ile dayanışma içinde oldukları da belirtildi.

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Bursa Emniyet Müdürü Bilginer hakkında soruşturma açıldı

● EMNİYET MÜDÜRÜ BİLGİNER'İN 9 ALEVİ YURTTAŞIN ÖLDÜRÜLDÜĞÜ SIRADA SİVAS'TA EMNİYET MÜDÜRÜ OLDUĞU BİLDİRİLDİ

Ankara, (Politika) — Bursa Emniyet Müdürlüğüne asaleten getirilen Alpaslan Bilginer hakkında İçişleri Bakanlığınca soruşturma açıldığı, Avukat Cengiz Göral'ın öldürülmesinde ihmalinin olup olmadığının araştırılması için üç müfettişin Bursa'da soruşturmaya başladığı öğrenildi.

İçişleri Bakanlığı çevrelerinden Bilginer'in çeşitli politik baskılar sonucu zorunlu olarak bu göreve getirildiği bildirilmekte, diğer taraftan Emniyet Müdürü Alpaslan Bilginer'in sürekli olarak faşist odaklarla diyalog halinde olduğu, Adana'dan sürülmesine bu ilişkilerinin

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

AP lideri kendi döneminde ajan kullanıldığını yalanladı

Demirel de MHP ile ilgili ajan olayının kapatılmasını istedi

● AP Lideri, koruma polisi Erdal Gökyüzü'nün 12 Mart Sıkıyönetim Mahkemesinde ortaya çıkarılan ajanlarını da reddetti

● Demirel, «Siyasi partilere hangi dönemde kışkırtıcı ajan yerleştirildiyse, o dönemin hükümeti sorumludur» dedi

Ankara (Politika) — AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, kendi hükümetleri dönemlerinde siyasal hareket içinde kışkırtıcı ajan kullanıldığı gerçeğini reddederek, «Bizim hükümette bulunduğumuz dönemde kışkırtıcı ajan kullanıldığı iddiası külliyen iftiradır» dedi. Demirel siyasi partilere hangi dönemde kışkırtıcı ajan yerleştirildiyse o dönemin hükümetinin sorumlu tutulacağını belirterek «Yerleştirildiyse o tarihteki hükümet ondan sorumludur. Benim başbakanlığım döneminde böyle bir şey yapılmış ise söylediğim kaideye uyarım. Yani o zaman ben sorumlu olurum» dedi.

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, dün saat 13.00'de parti Genel Merkezinde bir basın toplantısı düzenleyerek CHP ağırlıklı hükümetin meşruluğunu yitirdiği, hükümetin Meclis'ten kaçtığı, başbakanın bugünkü kan denizinin sorumlusu olduğu, hükümetin milleti aldatmaya devam ettiği, anarşinin gün geçtikçe arttığı, fabrikaların tütmediği, ekonominin her gün daha da kötüye gittiği iddialarını yineledi. Yaklaşık birbuçuk saat süren basın toplantısında 11 sayfalık bir metin okuyan AP Genel başkanı partilerarası diyaloğa karşı olmadıklarını ancak görüşme yerinin Meclis olduğu görüşünü tekrarladı.

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in «silah kaçakçılığına birtakım siyasal kuruluşların da katıldığı» yolundaki açıklamasını hatırlatan Demirel, «Bu beyanın sahibini derhal ve bugün açıklamaya çağırıyorum» dedi. Bu açıklamanın yalnızca İçişleri Bakanını değil, hükümeti de bağladığını belirten AP Genel Başkanı «İçişleri Bakanı iş adamlarının siyasi kuruluşların, kim olduğunu söylemiyor, bunlar hakkında ne yaptığını söylemezse o zaman bizim söyleyeceğimiz vardır» şeklinde konuştu. Başbakan Bülent Ecevit'in önümüzdeki günlerde transfer yapılabileceği konusundaki açıklamasının da «yalan» olduğunu öne süren Demirel, «Bu miktarın içinde altın vardır. Muhabir bankalarda bulunan dövizler vardır, belli tarihte yerine getirilmesi zorunlu olan taahhütlerimiz vardır. As-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

CHP, Demirel'i demokrasi dışı karanlık bir uğraşın içinde olmakla suçladı

● Mustafa Üstündağ, «Siyasal yaşamımızda bir gayrımeşruluk varsa, o da ana muhalefet partisinin davranışlarıdır» dedi

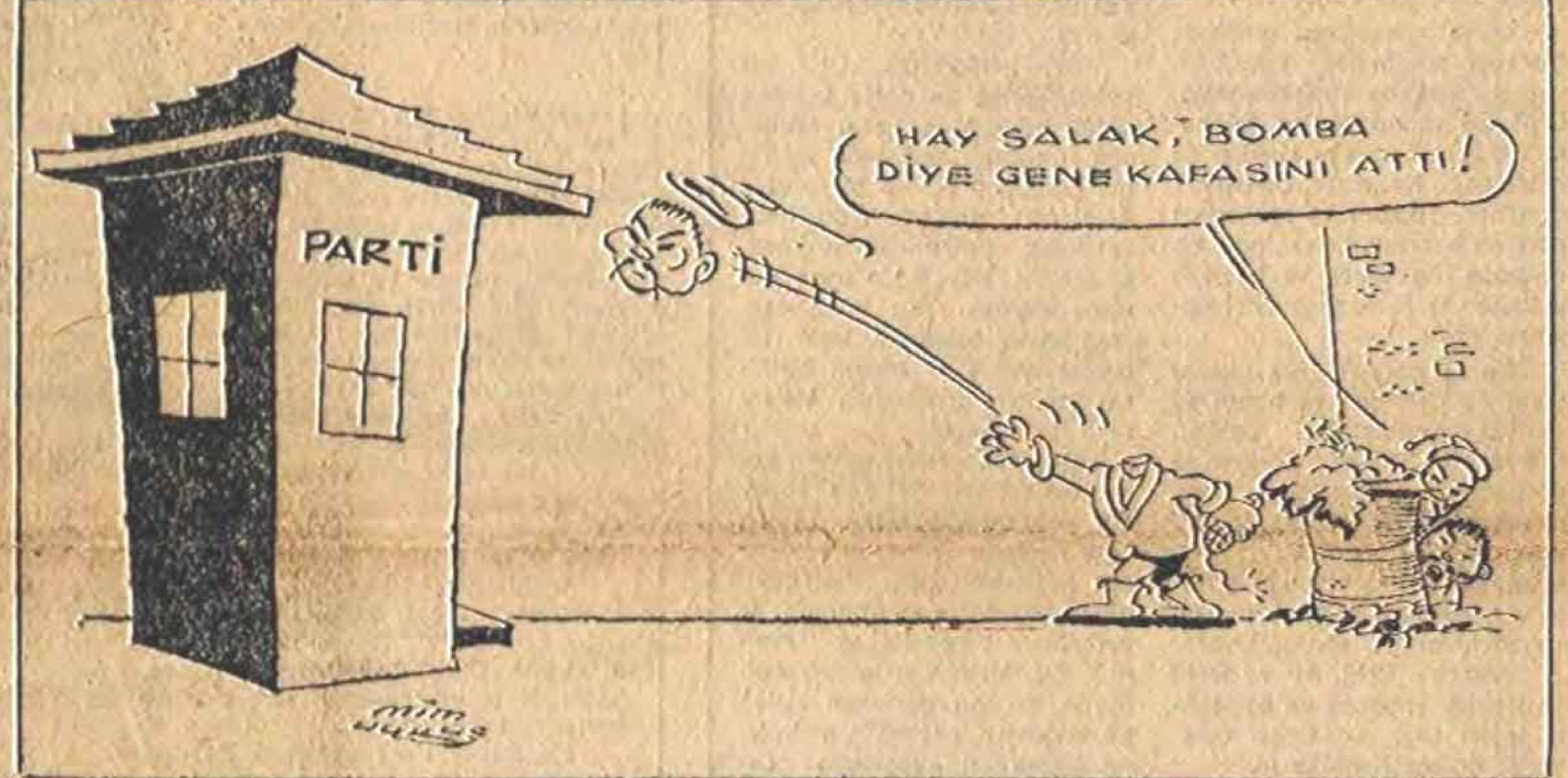
● CHP Genel Sekreteri her partiyle diyaloğa açık olduklarını yineledi

Ankara, (A.A.) — CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ: «Ana muhalefet lideri konuşmalarıyla ve girişimleriyle demokrasi dışı karanlık uğraşların içindedir. Anayasamıza göre, bugünlerde siyasal yaşamımızda bir gayrı meşruluk varsa, o da Ana Muhalefet Partisinin davranışlarıdır» dedi.

Üstündağ, dün verdiği demeçte, «AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in, partilerarası bir diyalog kurulmasına karşı çıkmasının, demokrasi için üzücü ve elem verici olduğunu» söyledi

Üstündağ dünkü demecinde özetle şu gö-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Tuzluçayır Halk-Koop Şube Başkanı gözaltına alındı

Halk-Koop Ankara Birliği bombalandı

● Demirtepe'de Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencilerine komandolar saldırdı

● Kayaş'ta jandarmalara ateş açıldı, bir jandarma eri yaralandı

Haber Merkezi — Halk-Koop Ankara Birlik Merkezi önceki gece saat 22.30 sıralarında bombalanarak tahrip edildi. Bu arada bir hafta önce açılan Tuzluçayır Halk-Koop Başkanı Necmi Şahin de evinde yapılan aramada kitap bulunduğu gerekçesiyle Sıkıyönetim tarafından gözaltına alındı.

Halk-Koop Ankara Birlik Merkezi'nin Maltepe'de bulunan binası önceki gece 22.30 dolaylarında tahrip gücü yüksek olan kalıpların patlaması sonucu harabeye döndü. Olay yerine ge

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

80 bin teknik elemanı ilgilendiren görüşmelere başlandı

● Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan «Teknik Personel Tazminat Yasası Tasarısı»nın görüşülmesi kabul edildi

Ankara, (Politika) — Yatırımcı bakanlık ve kuruluşlarda çalışan yaklaşık 80 bin teknik elemanın ekonomik sorunlarının ivedi bir şekilde çözümü için çalışmalar sürdürülüyor. Bayındırlık Bakanlığı'nın yaptığı çağrı üzerine bakanlık ve yatırımcı kuruluşlardan 29 temsilcinin katıldığı toplantıda bakanlık ve kuruluşlarda çalışanlar arasındaki ücret dengesizliğinin getirdiği huzursuzluğun üretimi etkilediği ve teknik elemanlara verilen ücretin «minumum yaşam seviyesinin altında kaldığı» kabul edildi.

Bayındırlık Bakanlığı tarafından hazırlanan «Teknik Personel Tazminat Yasası Tasarısı»nı görüşmek üzere bakanlık ve yatırımcı kuruluşlardan üst düzeyde

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

İçişleri Bakanı, İstanbul'da yaralı polisleri ziyaret etti

İstanbul, (Politika) — İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş Merter'de saldırıya uğrayarak ağır yaralanan 2. Şube 1. Kısım Ağır Suç Masası Şefi Başkomiser Ahmet Ateşli'ye geçmiş olsun ziyaretinde bulundu.

Çapa Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon servisinde tedavi altında bulunan Başkomiser Ateşli'yi dün beraberinde İstanbul Valisi ve Emniyet Genel Müdürü olduğu halde ziyaret eden İçişleri Bakanı Güneş kendisine «Sen bizim polis teşkilâtımızın şerefisin. Seninle kıvanç duyuyoruz. İnşallah kısa zamanda iyileşirsin. Senden daha çok hizmet bekliyoruz» dedi.

İçişleri Bakanı daha sonra beraberindekilerle birlikte Ortaköy'de meydana gelen

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

Genel-İş yeni Genel Merkez binasının temeli atıldı

Ankara (Politika) — Genel - İş yeni Genel Merkez Binasının temeli Genel - İş Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer ve DİSK'e bağlı sendikaların genel başkanlarının katıldığı bir törenle atıldı.

12 katlı olacak bina 2500 metrekare üzerine kuruluyor. 1980 yılında tamamlan-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Ege'nin en büyük işyeri BMC'de yetki Maden-İş Sendikası'na verildi

İzmir, (Politika) — Ege'nin en büyük işyeri olan BMC'de yetkiyi Maden-İş Sendikası aldı. Böylece Türk Metal Sendikası'nın Ege bölgesinde çözülmeye başladığı bildiriliyor. BMC işçileri Bölge Çalışma Müdürlüğünün bu yolla karar vereceğinin beklendiğini belirterek, konuya ilişkin görüşlerini şöyle açıkladılar:

«Türk Metal'in patronla iş birliği yapmasına karşın Maden-İş Sendikası yetkiyi söke söke almıştır. Türk Metal'ciler evlerimizi dolaşarak bizi tehdit ettiler. Sendikalarına üye olmamız için bize para teklif ettiler. Biz onlara satılık olmadığımızı söyledik. Onların işçiye yaptığı hiyanet çemberini kırarak Maden-İş Sendikasına, sınıf sendikacılığı saflarına geçtik.»

Öte yandan konuyla ilgili bir açıklama yapan Maden-İş yetkilisi BMC işçileri için toplusözleşme çalışmalarına girildiğini belirterek «BMC işçileri sendikamızın da aktif desteğiyle birlik olmanın ve savaşım vermenin ilk

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

Halay CHP İl Toplantısında İSDEMİR'e AP ve MHP'lilerin doldurulduğu belirtildi

Hatay, (ANKA) — Hatay CHP İl toplantısında İskenderun Demir Çeliğin özellikle iki aydan bu yana hükümet aleyhtarlarının kalesi haline geldiği, müdürlerin AP ve MHP'lilerle işbirliği yaptığı ve alınan yeni işçiler arasında MHP Belediye Başkan adayının da yer aldığı belirtildi.

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

TSİP; «Faşist hareket yeni oyunlar peşinde»

İstanbul (Politika) — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ali Kar yaptığı yazılı açıklamada «ülkemizde terörün kaynağı ve başlıca suçlusu olan milliyetçi hareket kendini temize çıkarmak için yeni oyunlar peşindedir» dedi.

«Saldırı, cinayet ve şiddet olaylarında bilfiil rol alan ülkücülerin mahkemelerde ve Yargıtay'da dosyalarının kabardığını» söyleyen Ali Kar, CHP yöneticilerinin ve bazı hükümet yetkililerinin MHP'yi aklama politikasına bilerek, bilmeyerek yardımcı olduklarını da sözlerine ekledi.

TSİP MYK üyesi Ali Kar'ın yazılı demeci şöyle:

«Ülkemizde şiddet olaylarının ana kaynağı kendisi-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

«Ankara'nın kapısı işçiye kapalı, IMF'ye açık»

Hükümet soda işçisine 10 gündür çözüm bulamıyor

Ankara (Politika) — Soda işçilerinin Mersin'den başlayıp Ankara kapılarında sona eren yürüşünden sonra 10 gündür beklentileri sonucu hükümet, işveren ve işçi temsilcileri arasındaki ilk görüşme önceki gece gerçekleşti. Ancak görüşme sırasında hükümet yetkililerinin Başbakanın kendilerine verdiği direktifleri yok sayarak üzerlerine düşen sorumlulukları görüşmekten dikkatle kaçındılar. Bir saat 15 dakika süren ve devam etmesi kararlaştırılan toplantıda Petkim-İş yetkilileri toplusözleşmenin yeniden başlamasının asgari koşullarını bir kez daha yinelediler ve hükümetin kendi ü-

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Türkiye ile SSCB arasındaki anlaşma Karadeniz'deki turizmi geliştirecek

● Sarp kapısı açılırsa, Sovyetler'e gelen turistler Türkiye'den dönüş yapacak

Ankara (ANKA) — Sovyetler Birliği ile imzalanacak turizm anlaşmasıyla ilgili çalışmaların ilerlediği bildiriliyor. Yetkililer, iki ülke arasında imzalanacak anlaşmadan sonra, Karadeniz'in bir turizm merkezi haline getirileceğini, Karadeniz turizminin gelişmesinin turistik gelirlere önemli katkılarda bulunacağını kaydediyorlar.

Sovyetler Birliği'nin Sarp'ta modern bir gümrük kapısı yaptırdığı, geçen yıl Cumhurbaşkanı Korutürk'ün Sovyet sınırında yaptığı konuşmadan esinlenerek bu kapıya barışın simgesi olan porselenden çiçekler koydukları belirtiliyor.

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Ecevit, Jivkov'la görüşmek üzere Antalya'ya gitti

Ankara (AA) — Başbakan Bülent Ecevit, Aşağı Aksu Sulama İkinci Aşama Tesislerinin temelini atmak ve 9-11 Temmuz tarihleri arasında Türkiye'ye bir ziyarette bulunacak olan Bulgaristan Devlet Başkanı Todor Jivkov ile görüşmelerde bulunmak üzere, dün sabah askeri bir uçakla Antalya'ya gitti.

Başbakan Ecevit ve beraberinde bayan Rahşan Ecevit, Başbakan Yardımcısı

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Antalya'dan izlenimler

150 lira yerine 210 lira zam

Güngör TÜRKELİ

Başbakan Bülent Ecevit Antalya'ya gelişinin ilk gününde gördüğü ilgi ile mutlandı denilebilir. Başbakanı havaalanında gölgede 40 dereceye varan sıcağa ve benzin yokluğuna karşın kalabalık bir araç

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

İmar Bakanlığına bağlı bir işyerinde MHP'li militanlar işçilere baskı yapıyor

Ankara, (Politika) — İmar ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı Prefabrike İmalat Dairesi Başkanlığı, Beton Elemanları Başmühendisliğinde çalışan işçilerin can güvenlikleri olmadığı bildirildi. Hasan Dağ adlı bir MHP'li militanın işyerinde çalışan komandolarla birlikte işçilere baskı yaptığı, zorla para topladığı öğrenildi. Bundan bir süre önce MHP Genel Mer-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

MHP'yi aklamak

Süregen bir nitelik kazanan terör ve siyasi cinayetleri bir sağ-sol çatışmasına indirgemek ve sürekli yükselen teröre, açık faşist bir diktatörlüğün amaçlandığını görememek, konumu antifaşist olan kişi ve örgütlerin bir türlü vazgeçemedikleri kötü bir alışkanlıktır.

Bu yanlışlık, Türkiye'nin bugünkü koşullarında en çok CHP'de, onun yönetim kademelerinde ve CHP ağırlıklı Hükümette somutlaşmaktadır. Bu tutum, önüne geçebilmek bir yana, faşist terör ve cinayetlerin her geçen gün daha da azgınlaşması sonucunu doğurmaktadır... Günümüzde, daha çok CHP yönetiminde ve CHP ağırlıklı Hükümet'te somutlaşan bu yanlış, tırmanan faşizmin önüne dikilen bir elektrikli merdiven işlevi görmektedir...

Türkiye'deki terör ve siyasi cinayetlerin gerisinde MHP ve onun yan kuruluşlarının bulunduğunu gösteren yüzlerce kanıt ortadadır... Ve MHP, konumuyla, faşist terör ve cinayetlerin bir kuruluşudur.

Konumu ve işlevi, faşist partinin, onun yan kuruluşlarının üstüne gitmek ve faşist ocakları dağıtmak olanlarınsa bugüne değin yaptıkları, konumu yunda meşruluğunu yitirmiş faşist bir partiyi şu ya da bu biçimde aklamak olmuştur...

Daha geçtiğimiz günlerde Çankaya tarafından başlatılan yeni bir aklama kampanyasına, CHP'nin yöneticileri ve Başbakan Bülent Ecevit'in kendisi de katılmıştır. Ne diyor Çankaya? Çankaya, iktidar ve muhalefet partileri biraraya gelsin, belli bir diyaloğa girsinler ve böylece yükselen terör ve cinayetler önlensin diyor.

Ve bu çağrıya, ilk olumlu yanıt da CHP'den ve bizzat Ecevit'in kendisinden geliyor. Ecevit, muhalefet partileriyle görüşmeye ve işbirliğine hazır diyor. Ve diyalog da, İçişleri Bakanı'nın MHP dahil, Parlamento'da grubu bulunan partilerle görüşmesiyle başlıyor ve TV ekranlarında sürdürülüyor.

Açıkçası CHP, AP ve MHP ile işbirliği yapacak ve böylelikle faşist terör ve siyasi cinayetler önlenebilecektir (!)

İlkokuldaki çocukların bile bildiği ABC'leri yinelemekten biz de bıktık... Ne yaparsın ki, eşekler varoldukça «düş» sözcüğü de varolacaktır.

Türkiye'de olanlar nedir? Türkiye'de faşizm tehlikesi nereden kaynaklanmaktadır? Faşizmin nesnel koşulları nedir? İşbirlikçi, tekelci sermaye, gözlemci demokratik bir ortamda bile ülkeyi yönetmekte güçlük çekiyor. Bunalımların üstesinden gelemiyor. Son çözümlemede, siyasal yapıda gözlenen bunalımların üstesinden gelebilmek, nihai ve kesin çöküşünü erteleyebilmek için işbirlikçi, tekelci sermaye, birkaç yıldır açık faşist bir diktatörlüğü dayatabilmenin hesaplarını yapıyor.

Ve Türkiye'de, faşizmin nesnel koşulları varolan bu bunalımlar oluşturuyor. Ve bu durum, işbirlikçi, tekelci sermayenin kişiliğinde simgeleniyor. AP ise, sınıf olarak faşizmin esas kaynağını oluşturan işbirlikçi, tekelci sermayenin siyasal örgütü ve bu nedenle de faşizmin isteğinin birinci temsilcisidir. Ki, faşizmin öznel koşullarını oluşturmak için, bir siyasal örgüt olarak, birinci keman yeterli değildir. Bunun için ayrı bir örgütlenmeye, bir vurucu güce, bir faşist partiye, bir ikinci kemana gerek vardır. Ve Türkiye'de, ikinci keman da MHP'dir...

İşte sen, CHP yönetimi ve CHP Ağırlıklı Hükümet, bu iki partiyle işbirliği yapacak ve faşist teröre önleyebileceksin öyle mi?

Sen bunları git, CHP üst yöneticilerine ve hatta Ecevit'e anlat, mazeret hazırdır: Kardeşim, olayların gerisinde MHP'nin olduğunu biz de biliyoruz... Ama ne yapalım, gücümüz yetmiyor. Parlamento aritmetiği ortada. Biz hükümetin durumu malûm. Biz hükümetiz, ama iktidar olamadık. Hele bir iktidar olalım, o zaman MHP'nin hesabını göreceğiz... Ve bir sürü laf salatası...

Başınıza Parlamento kadar taş düşsün. Bin kere söylesek de, «Parlamento»nun dışında başka güçler yok mu? Hâlâ o kör gözlerinizi açıp, Parlamento'nun dışındaki milyonları ve gerçekleri göremeyecek misiniz? Siz MHP'yi aklamayı sürdürün. O kan denizinin sizleri de boğmaya başladığı gerçeğine gözlerinizi kapamaya devam edin...

FORUM

İnsan için bir hak, devlet için bir görev olan sağlıklı yaşama, kişinin bedensel, ruhsal ve toplumsal yönden "Tam iyilik halinde" olması anlamını taşır. Bu tanım, kişiyi tek başına değerlendirmek yerine, fiziksel ve toplumsal çevresiyle bir bütün olarak düşünmeyi getirmektedir

Türkiye'de sağlık hizmetleri nitelikçe ve nicelikçe yetersiz ve dağınıktır. Koruyucu hizmetlerden daha çok tedavi edici hizmetlere ağırlık verildiği için pahalı bir sağlık hizmeti sözkonusudur. Çeşitli kuruluşlar tarafından dağınık bir şekilde yürütülen sağlık hizmetinde personelden ve yatak sayısından yararlanılamamaktadır

SAĞLIK SORUNU

Süleyman YANÇATAROL
SOSYAL HİZMET UZMANI VE ADANA ÇOCUK BAKIM YURDU MD. YARD.

İleri ekonomik ve sosyal gelişim için bir araç ve tüm bireyler için doğuştan kazanılmış bir hak olan sağlık hizmetleri, toplumun ruh ve beden sağlığı içinde yaşaması bakımından, plan II kalkınma döneminde toplum kalkınmasının bir amacı olmaktadır. İnsanın en temel haklarından biri olan sağlık hakkı, uluslararası antlaşmalardan anayasalara, anayasalardan çeşitli yasalara kadar yasal dayanağını bulmuştur. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nde sağlıklı yaşama hakkı, «Herkes kendisi ve ailesinin sağlığı ve iyiliği için yeterli yaşama için yiyecek, giyecek ve barınak, sağlık hizmeti, gerekli sosyal hizmetler hakkına ve gereksiz işsizlik, işgörmezlik, dulluk, yaşlılık ve başka yaşam koşullarının bozulmasında güvenlik hakkına sahiptir. Analık ve çocukluk özel ilgi gerektiren durumlardır. Evlilikte ya da evlilik dışında doğmuş olsun tüm çocuklar, aynı sosyal güvenlikten yararlanırlar» şeklinde yasallaştırılmıştır. Ülkemizde de sağlıklı yaşama hakkı, 1961 Anayasası'nın 49. maddesiyle tanımlanmıştır. Buna göre, «devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla görevlidir.»

İnsan için bir hak, devlet için bir görev olan sağlıklı yaşama, kişinin bedensel, ruhsal ve toplumsal yönden «tam iyilik halinde» olması anlamını taşır. Bu tanım, kişiyi tek başına değerlendirmek yerine, fiziksel ve toplumsal çevresiyle bir bütün olarak düşünmeyi getirmektedir. Toplum sağlığı ve sağlık hizmeti, hekimle hasta arasında tek boyutlu bir ilişkiyle değil, toplumun sosyo-ekonomik koşullarıyla belirlenen karmaşık bir ilişki bütünüyle oluşan bir sorundur.

Sermaye sınıfının kâr amacıyla bağdaşmayan sağlık hizmetleri, kapitalist ülkelerde ve özellikle Türkiye gibi azgelişmiş ülkelerde öteye gidememektedir. Türkiye'de sağlık hizmeti, kişiyi ve toplumu, önce hastalanmasına göz yumup, sonra iyileştirme çerçevesinde, kişinin ekonomik gücüyle orantılı olarak satın aldığı bir meta durumuna getirilmiştir. Böylece, en temel haklardan biri olan sağlıklı yaşamak, yeterli ekonomik gücü olan belli bir azınlığın yararlanabildiği bir hak haline getirilmiştir.

Sağlık, satınalınan bir hizmet haline getirildiği için, satınalma gücünün yüksek olduğu yerlerde hizmet yığılmıştır. Bu alanda önemli bir etken olan insangücü yetersiz ve bu gücün bölgelere dağılımı dengesizdir. 1978 yılına göre Türkiye'de sağlık personeli sayısı şöyledir: (1)

Doktor	20.938
Sağlık memuru	12.040
Hemşire ve hemşire yard.	16.092
Köy ebesi	12.792

Ülkemizde de görüldüğü üzere, sağlık ve yardımcı sağlık personeli sayısı oldukça az ve yetersizdir. Doktor sayısı diğer ülkelere nazaran çok azdır. Örneğin «ABD'de doktor başına düşen nüfus 502, Fransa'da 642, SSCB'de 439 olduğu halde, Türkiye'de 1880 kişidir» (2) Diğer önemli bir nokta da, doktor başına düşen hemşire sayısındaki dengesizliktir. İstenilen standarta göre 1 doktora 2 hemşire düşmesi gerekirken Türkiye'de 1 doktora 0.44 hemşire düşmektedir. Yetersiz sağlık personelinin ülke düzeyinde dağılımına bakacak olursak: «Kuzeybatı Anadolu bölgesinde 1 doktora 701 kişi düşerken, Kuzeydoğu Anadolu bölgesinde 11.415 kişinin düştüğünü» (3) görürüz.

Sağlık hizmetlerinin nitelikçe yetersizliğinin bir belirtisi, ölüm oranlarındaki yüksekliktir. Örneğin «ABD'de ölüm oranı % 9.4, İngiltere'de % 11.9, SSCB'de % 8.2 olmasına karşın Türkiye'de % 15,3 tür.» (4)

Yukarıdaki rakamlardan da görüleceği gibi, Türkiye'de sağlık hizmetleri nitelikçe ve nicelikçe yetersiz ve dağınıktır. Koruyucu hizmetlerden daha çok tedavi edici hizmetlere ağırlık verildiği için pahalı bir sağlık hizmeti söz konusudur. Çeşitli kuruluşlar tarafından dağınık bir şekilde yürütülen sağlık hizmetinde personelden ve yatak sayısından yeterince yararlanılamamaktadır.

Sağlık hizmetlerindeki nitelikçe ve nicelikçe yetersizliği, ülkenin ekonomik yapısından soyutluyamayız. Türkiye'de bugün kapitalist ilişkiler egemendir. Bu yüzden sağlık hizmetleri alınıp satılabilen bir meta durumundadır. Bugün sağlık hizmetlerinden ancak bu hizmet için para ayırabilenler yararlanabilmekte, işçi ve emekçilerden sağlık hizmeti için kesilen paralar belli ellerde birikmektedir.

İnsan için bir hak, devlet için bir görev olan sağlık hizmeti tüm boyutlarıyla devlet eliyle yürütülmediği takdirde, bu alandaki sömürü alabildiğine artacaktır. Bu nedenle, sağlık hizmetleri sosyalleştirilerek bir meta olmaktan kurtarılmalı ve bu hizmet koruyucu ve iyileştirici hekimlik çalışmalarıyla ana rahminden ölüme kadar devam eden bir süreç içinde kesintisiz sürdürülmelidir.

(1) TİP «Demokratikleşme Planı 1978-82» s. 445.
(2) A.g.e. (1) s. 446.
(3) II. Beş Yıllık Kalkınma Planı, s. 217.
(4) A.g.e. (1) s. 448.

yorum

OYA BAYDAR

MHP'yi aklama operasyonu

MHP'yi aklama, masum gösterme, gericilik güçlerinin yeni hükümet formülü olan «Milli Birlik Hükümeti»ni zorlarken, bu gerici hükümete faşist partiyi de sokabilme çabaları, çok yönlü olarak sürüyor. Çeşitli davaların sonuna yaklaşması ve son günlerdeki olaylarda gerçek suçluların gözlerden gizlenemeyecek biçimde ortaya serilmesi MHP'yi güç ve artık savunulamaz bir duruma düşürürken; terör olaylarında bu partinin ve yan örgütlerinin üyelerinin, yöneticilerinin parmağı, ilişkisi, suçluluğu, bir bir kanıtlanabilecek hale gelmişken, faşizm yardakçısı iç ve dış çevreler, MHP'yi kurtarma, aklama operasyonunu tüm hızıyla sürdürmeye başladılar.

MANİSA olayları, oyunun açılışı oldu. Manisa MHP İl Başkanı'nın öldürülmesi, kentte faşist terörü yoğunlaştırırken, «zavallı», «masum», «saldırıya uğramış» MHP, kıyametleri koparmaya başladı. Cumhurbaşkanı'ndan Başbakan'a kadar, ne kadar sorumlu ve yetkili varsa özür ve taziyet için kuzu postuna bürünen kurdun kapısında kuyruk oldular. Bu arada Cumhurbaşkanı partilere diyalog çağrısı yaparak ve bu çağrıyı tam «masum» MHP'nin sırtının okşandığı günlere rastlatarak MHP'yi aklama ve düşünülen «Milli Birlik Hükümeti»nde yerini almasını sağlama çabalarına karıştırıldı.

OYUN boyunca, CHP'nin ve CHP ağırlıklı hükümetin yetkililerinin tavrı, geri çekilmek, faşizme ödün üstüne ödün vermek, faşizm karşısında korkuyla sinip, ellerinde artık belgeli durumda olan gerçekleri, suç belgelerini ortaya sermekten bile çekinmek, faşizme karşı saldırı yerine, savunmaya geçmek oldu. Ardından MHP'yi aklama operasyonunun bir yeni bölümü sahnelendi. Bir büyük gazetemizde MHP'nin kendini sıyırtamayacağı olaylara adı karışmış bir MHP yöneticisinin MİT ajanı olduğu açıklandı. Bu, MHP'nin yaptığı ve Türkeş'in ısrarla doğruladığı bir açıklamaydı. «Hükümet MHP'ye MİT ajanları sokmuştur; bütün saldırı olaylarının, silahlı eylemlerinin, suçların nedeni, sorumlusu bunlardır, bu ajanlar gül gibi MHP'lileri, ÜGD'lileri kışkırtmışlardır» denmeye getiriliyordu. Böylece MHP bir yandan çok çeşitli olaya karışmış olduğunu itiraf ederken bir yandan da bu olayların yükünü, sorumluluğunu ajanlara ve hükümete yüklüyordu. Bu iddia gerek Başbakan, gerekse İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından yalanlandı. Ama olayın gecesinde, MHP'yi aklama operasyonunun yeni bir sahnesini, TV'deki açık oturumda izledik. Buraya, CHP, MSP ile birlikte MHP de çağrılmıştı ve yasal bir parti olarak milyonlarca televizyon seyircisi karşısına çıkarıldı. Çıkarılmakla kalmadı, burada, özellikle CHP adına konuşan Üstündağ'ın, CHP'nin Türkiye'yi ve kendini faşizmin kucağına atan faşizme ödün ve hoşgörü, faşizmi demokratik yelpaze içinde sayma politikasının, verdiği tüm olanaklardan yararlandı. Suçlu değil güçlü çıktı.

TÜRKİYE demokrasi güçleri, emperyalizm ve sermayenin en gerici odaklarının faşizmi aklama, faşizme yasallık kazandırma, onu iktidar ortağı yapıp, suçlarını örtbas etme operasyonuna göz kapayamaz, eli kolu bağlı duramazlar. Türkiye demokrasi güçleri ve CHP'de ilerici, demokrat, yurtsever kimler kalmışsa, faşizm gerçeğini iyi görüp, iyi kavrayıp, örgütlü faşizmin nerede temsil edildiği konusunda oyuna gelmeyip, tüm güçleriyle MHP'yi aklama operasyonuna karşı çıkmalı, yığınlara faşizm gerçeğini ve MHP'yi kavratmak için var güçleriyle çaba harcamalı, bu yolda, sıkı bir eylem birliğiyle, tüm güçlerini seferber etmelidirler. Yoksa kuzu postuna bürünmeye çalışan kurdun postundan çıkıp heryere saldıracağı günler yakındır. Ve kurdun saldırısından, ona kuzu postunu sağlayanlar da kurtulamayacaktır.

Okurlardan Politika'ya

Kadına kurşun sıkmak...

Manisa'da, ilerici bir kadın bir avuç gözü dönmüş ülkücü tarafından kurşun yağmuruna tutuluyor... Hem de kendi iş yerinde. Gözler önünde...

Ölüm haberlerine alıştık gayrı. Ürpermiyoruz.. Heyecanlanmıyoruz bundan böyle... Hava raporu dinler gibi geliyor bize artık.. Gazetelerde yıldız falı okur gibi acı haberler okumaya alıştık kayıtsızca.. Yalnız bir dost veya akraba ismiyle karşılaşmamak için terliyoruz birazcık.. "Mustafa"yı okuyoruz, "Aman bizim Mustafa olmasın" diyoruz içimizden. Bakıyoruz "Bizim Mustafa" değilmiş. "Oh be" deyip rahatlıyoruz... Ölen "Mustafa" sanki bu topraklara ayak basmamış gibi bize yabancı.. Sanki uzaydan gelmiş. Onun dedesi, babası, anası, kardeşleri emek vermemiş gibi ona.. Ot gibi yerden bitmiş, sonra da kurumuş gitmiş..

Ama, bir kadına kurşun sıkılması kaç kişinin yüreğindeki ince teli titretti? Sizleri bilmem gayrı... Benim yüreğimin bam telini bangır bangır yerinden oynattı bu haber...

Bir kadın, bileğinde erkeğinki kadar güç yok. Tek gücü kafasının aydınlığı. Bilinçli oluşu.. Ona kurşun yağdıracağına, oturup da karşısına, düşüncelerinle altetmeye çalışsaydın ya! Biliyorsun buna gücünün yetemiyeceğini. Senin eline o silahı veren de biliyor sağduyuyla onu altedemiyeceğini. Zoru, kaba kuvveti seçiyor onun için.. Sonra da dönüp milliyetçilikten, mukaddesatçılıktan dem vuruyor..

Düşmanlığın bu kadar körüklenmesi neden?

1977 yılında, Atatürk Eğitim Enstitüsü'nde görevli ilerici öğretmenler, okuldaki olayları gözlemleyerek "Ülkücü eğitimin sonuçları" diye bir rapor hazırlayıp sunmuşlardı. Raporda bir paragraf aynen şöyleydi: "Ülkücü olarak şartlandırılan bu kimseler, toplum için olduğu kadar kendi ruh sağlıkları bakımından da gözetim altına alınması gerekli duruma düşmüşlerdir. Belirli zamanlarda toplatılıp ulutulan bu gençlerin yüzleri değişmektedir. Kişilikleri ve doğal nitelikleri kaybolmaktadır. Neşeleri yok olmuştur. Zekice davranışlar, yerini emirle koşullanabilen tekrarlara bırakmıştır. Öğrencilerin derslerdeki başarıları düşmektedir. Kantin kapı duvarlarındaki yazılar, hasta ruh halini yansıtmaktadır. Yazıyı ilk öğrenen gibidirler. Enstitü bahçesinde söyledikleri savaş şarkıları sanat zevkinden yoksun olduğu gibi, bağırma ve inleme şeklindedir. Saldırılar ister sanat eserlerine, ister öğretmen ve öğrencilere olsun ilkel, sadist, patolojik biçimdedir. Bu davranışların özellikle bu alanda uzmanlarca incelenmesi gerekir."

İşte bu özellikleri taşıyan kandırılmış gençler, Malatya'da, Sivas'ta, Kahramanmaraş'ta soykırıma yönelip kadın ve çocukları öldürdüler. "Yeni bir Türk Devleti" kurmanın yüceliğine erişeceklerini umdular zavallı beyincikleriyle.. Şimdi de Manisa'ya çadır kurdular... Ellerindeki silahı, atadan kalma bir mızrak sanıp, canlıların en kutsalı, en yücesi bir anayı bir Türk kadınını öldürdüler..

Başbuğlarının, "Davadan ben bile dönsem beni de vurun" gibi psikolojik tehditleri altında kıvranan bu gençler bir an önce tedavi edilmelidirler. Toplumda daima kanayan bir çıban başı olmamaları için...

ERDOĞAN ÇETİNKAYA

Kurtuluş nasırlı ellerde

CHP ağırlıklı hükümet, ABD'sinden yerli ve yabancı tekellere, faşistlere varana dek tüm işçi sınıfı düşmanlarına ödün üstüne ödünler vererek bunalımı biteviye hızlandırıyor. İşsizlik, pahalılık bir çığ gibi büyürken, vurgunlar da alabildiğine katmerleşiyor.

İşçi ve emekçi düşmanları, meydanlarda savurdukları yalanlarla halkı bir koyun sürüsü yerine koyuyorlar. Tekelci renkli basın, büyük manşetler olarak çok yönlü saldırılardan sınıf sendikalarını ve demokratik kitle örgütlerini sorumlu tutuyor.

Emperyalizm, İran'ı kaybetmenin acısı içinde Türkiye'deki işbirlikçi teke'ci burjuvaziyi daha sıkıca bağrına bastı. Tekellere her türlü yardımı ve reçeteyi sunuyor. Faşizmi dayatmanın uzun vadeli hesabı peşinde, kan ter içinde koşuyor.

Susuyorum, bütün bu saldırılara işçi ve emekçi yığınları izin verecekler mi? Elbette ki hayır. Çünkü Türkiye işçi sınıfı zor sınavlardan geçmiştir. 15-16 Haziranı yaratan, 1 Mayısları yapan, DMG'yi ve MESS'i ezen işçi sınıfımız izin vermeyecek bu saldırılara. O nasırlı ellerdedir kurtuluş.

MÜLAYİM AKAR

Türkiye Gerçeğinde 141 - 142

Türk Ceza Yasası'nın 141-142. maddeleri 1936 yılında yasaya eklenmiştir. Yani, 1926 yılında İtalyan Ceza Yasası'nı örnek alarak yaptığımız yasada yoktu. Gerçi bu maddeler İtalyan Ceza Yasası'na da 1930 yılında girmiştir. Ama anımsanacağı gibi, 1930'larda Faşizm Mussolini İtalyası'nda yeşermektedir.

Her tür düşünceye zincir vuran böyle bir ortamın normları olan bu maddeler, günümüz Türkiyesi'nin gerçeklerine ters düşmektedir. Her ülke kendi sosyo/ekonomik şartları içinde değerlendirilmek gerekir. Bir ülkeyi bir başka ülkeyle kıyaslamak, hele arada 50 yıla yakın bir zaman farkı varsa, tamamen yanlış yorumlara yol açar.

Bugün Türkiye gerçekleri nelerdir? Önce bunun saptanması gerekir. Türkiye'de toplumumuz, her geçen gün ileri ci siyasal bir bilince ulaşmaktadır. Hele yaşadığı MC deneyimlerinden sonra. Yasalar, Türkiye'de işçi sınıfının partisini açık politik arenanın dışında bırakmışlardır. 141-142'ye karşı itirazlar, toplumun temel sınıflarından gelmektedir. Elbette buna kulak vermek gerekir. Anılan yasa maddelerinde sözü edilen «sosyal sınıf» kavramı, hiçbir zaman açıklığa kavuşmamıştır. Bu maddeler, Faşist İtalya'da olduğundan da belirsiz bir durumdadır. Kişinin siyasal düşüncesini kendi içinde hapsetmesinin, kendine saklamasının demokrasiye ne yararı olur ki? Anayasanın 20. maddesi gayet açıktır bu konuda. «Herkes düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir; düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklayabilir ve yayabilir»der. Her şeyden önce, topluma yararlı-zararlı diye bir düşünce ayırımına gidilmesi demokrasinin ilkeleriyle çelişir.

Politika, sosyal güçlerin somut gereksinimlerine uyduğu ya da onları en doğrudan temsil ettiği ölçüde, işlevini kazanabilen bir üstyapı alanıdır. Türkiye, altyapısının karşıtını verecek modern demokratik hak ve özgürlükleri, özellikle de işçi sınıfının toplumcu politik örgütlenme özgürlüğünü umutla bekliyor.

AVUKAT
ERSİN DİNÇKAL

POLİTİKA'YA SELAM OLSUN

Bu mektubu politikanın önemini kavrayamayan, kavrayıp ta gerekli duyarlığı göstermeyenler için yazıyorum.

Politika ilk çıktığında, onun ne kadar büyük bir boşluğu doldurduğunu, varlığının neler sağladığını, yokluğunun neleri alıp götürdüğünü kavrayamadığım için ona gerekli ilgiyi gösterememiştim. Şimdi bile, bu kayıtsızlığım ötürü kendimi suçluyorum.

Kağıdından basımına, dağıtımından satışına varana kadar dört bir yandan baskılarla karşılaşan biricik gazetemizi yaşatmak ve güçlendirmek bizim elimizdeydi. Gazetemiz, benim ve benim gibilerin kayıtsızlığından ötürü sonunda çıkmaz oldu.

Dünyada, ve Türkiye'de gelişen ve değişen olaylar hakkında doğru haberler okumak, doğru yorumlar bulabilmek amacıyla bütün gazeteleri aldığım oldu. Hepsini didik didik ettim. Ama nerede...

— İran'da gelişen olaylar sırasında,

— Çin'in Vietnam'a saldırdığı sırada,

— Maraş'taki kitle kırımı sırasında,

— Sıkıyönetim ilan edildiğinde,

— Ve 1 Mayıs 1979'da çok aradık Politika'yı.

Faşist baskının ve terörün günden güne artması, türlü politik oyunların döndürülmesi karşısında Politika gazetesinin bizler için ne demek olduğunu öğrendik.

«Bir Ekmek Bir Politika» sözünü, «Bir Politika Bir Ekmek» olarak savunuyorum. Aileme, konuma komşuma, eşime dostuma Politika aldırtıyor ve okutuyorum.

Benim bir zamanlar düştüğüm gafa düşen ve düşmekte olanlara sesleniyorum: Politikamıza karşı duyarsız kalmamalıyız. Ekmeğimizden önce Politikamızı düşünmeliyiz. Politika'ya herkesin sahip çıkmasını sağlamalıyız.

CANDAN EGE
Gaziosmanpaşa / İstanbul

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) «Sanayileşmiş Batılı ülkeler»in son doruk toplantısını yaptıkları başkent - DİSK'e bağlı bir sendika. 2) Güzellik ve bunun insan zihnindeki etkilerini konu alan felsefe kolu - Bir harfin okunuşu. 3) Gerçekleştirilmesi olanaksız tasarı ya da düşünce. 4) Bir organımız - Bir gıda maddesi - İnsanlar hayvanlardan, bunu yapıp kullanmalarıyla ayrılırlar. 5) Bir alan ölçüsü - Çanakkale'nin bir ilçesi. 6) «Tanrıtanımaz»ın Argocası. 7) Uzaklık işareti - Gösteriş, çalım. 8) Bir emir - Mimarlıkta deniz kabukları benzeri bezeme tarzı. 9) Din ve dünya işleri ayrı olan. 10) Tersi, kullanılmış eşya tüccarı - Anımsatıcı kısa yazı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Uzaduyum. 2) Osmiyum'un simgesi - Tersi, bir erkek adı. 3) Bir üniversitemizin simgesi - Kırmızı. 4) İstenmeyen bir duruma son verilmesi isteği belirten deyim (iki sözcük). 5) Tersi, 13 futbol maçının üç olasılıktan hangisiyle sonuçlanacağını tahmine dayanan oyunun kısaca anılışı. 6) Sicim - Tersi, giysi, urba. 7) Adapazarı'nın bir ilçesi - Geçenlerde Trabzon'da da büro açan haber ajansımız. 8) Kökboyası adlı bitkiden çıkarılabildiği gibi, kimyasal yolla da elde edilebilen boya maddesi. 9) Köpek - Genişlik - Küçük gerilla çetesi. 10) Bileşim yoluyla element ya da bileşiklerden elde edilen (madde).

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Diyalog - Ad. 2) İlelebet. 3) Yeti - İnsan. 4) Ari - Çare. 5) Limasol. 6) eC - Mn - Erim. 7) Kirve - Şive. 8) KAYEM - IK. 9) İl - Semere. 10) Kel - nikaS.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Diyalektik. 2) İlerici - Le. 3) Yetim - rK. 4) Ali - amvaS. 5) Le - Esneyen. 6) Obi - Emi. 7) Gençleşmek. 8) TSA - rİ - Ra. 9) Ar - IvleS. 10) Denenmek.

Arafat: Sovyetler Birliği stratejik bağlaşığımızdır

Dış Haberler Servisi — Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yasser Arafat, «başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm sosyalist ülkelerle işbirliğini ve dayanışmayı geliştirip güçlendirmenin, FKÖ'nün politikasında stratejik ve değişmez bir gerçek olduğunu bizim kadar herkes bilmelidir» dedi.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin çağırısı üzerine önceki gün Sofya'ya giden Arafat burada Devlet Başkanı Teodor Jivkov ile Ortadoğu'daki son gelişmeleri görüştü. Arafat, Filistin halkının FKÖ önderliğinde savaşıma her türlü koşul altında kahramanca devam edeceğini belirterek, Amerikan emperyalizminin Arap Halklarına karşı saldırılarının yoğunlaştırıldığını ve ABD'nin bölgede sürekli gerginlik odakları yaratmaya çalıştığını söyledi. Todor Jivkov da Bulgaristan'ın Ortadoğu konusundaki ilkeli politikasının hiç bir zaman değişmeyeceğini, Bulgaristan'ın Ortadoğu'da Filistin halkının kendi geleceğini saptaması ve kendi vatanında bağımsız demokratik devletini kurması dahil olmak üzere, tüm haklarının tanınmasını savunduğunu belirtti.

Yasser Arafat Sofya'da görüşmelerini tamamlayarak Avusturya Başbakanı Bruno Kreisky ile Ortadoğu konusunu görüşmek üzere Viyana'ya gitti. Arafat'ın F. Almanya Başbakanı Schmidt ile de görüşmesi bekleniyor.

Kıbrıs'ta liderler birbirini suçlarken, DEV-İŞ ve PEO 10 Temmuz'da buluşuyor

● DEV-İŞ VE PEO, İKİ TOPLUM ARASINDAKİ DİYALOGUN GENİŞLETİLMESİNDEN YANA OLDUKLARINI AÇIKLADI

Dış Haberler Servisi — Kıbrıs'da bir süre önce kesintiye uğrayan toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılması yolundaki çabalar sürerken, bazı çevrelerin görüşmeleri bilerek ve isteyerek çıkmaza sürükledikleri, bunu önlemek amacıyla Türk ve Rum toplumunun ilerici sendikal örgütleri DEV - İş ve PEO'nun 10 Temmuz'da bir toplantı yapacakları açıklandı.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin özel temsilcisi Galindo Pohl, Kıbrıs Türk ve Rum toplumu yetkilileriyle yoğun temaslarını sürdürürken, kuzeyde Ulusal Birlik Partisi temsilcilerinin sürekli bağımsız devletten konuşmaları, federe devlet kavramını bağımsız Türk devleti olarak ele almaları, politik spekülasyonlara yol açıyor.

Kıbrıs'ta yayınlanan ilerici gazeteler, NATO'nun «İkili Enosis» planından vazgeçmediğini, bu amaçla da toplumlararası görüşmelerde ilerleme kaydedilmemesi için girişimler olduğunu yazarken, iki toplumun ekonomilerinin Türkiye ve Yunanistan'a bağlama girişimlerine de dikkat çektiler.

Bu arada Kıbrıs Rum ve Türk toplumunun ilerici sendikal orgütleri DEV - İŞ ve PEO temsilcilerinin 10 Temmuz'da Lefkoşe'de yeşil hat üzerindeki Ledra Palas'da biraraya gelecekleri açıklandı. Dörder kişilik delegasyonlar halinde yürütülecek görüşmeler sonunda yayınlanacak olan bildirinin Kıbrıs açısından büyük önem taşıdığı bildiriliyor. DEV - İŞ ve PEO'nun iki toplum arasındaki diyalogun, partiler, demokratik örgütler düzeyinde de yürütülmesi görüşünde oldukları bildiriliyor.

SOMOZA: «ÜLKEDEN AYRILMA TARİHİM AMERİKAYA BAĞLI»

Dış Haberler Servisi — Nikaragua diktatörü Somoza istifa etmeye hazır olduğunu söyleyerek, gerillalara karşı askeri bir zafer kazansa bile artık ülkede kalmasının bir yararı olmadığını açıkladı. Washington Post Gazetesi'nin verdiği bir habere göre Somoza, ülkeden ayrılma tarihinin Amerika'ya bağlı olduğunu söyledi ve Amerika'ya, Ulusal Muhafızları ve Liberal Parti'yi, kendi çıkarları için garanti altına almasını tavsiye etti.

Bu arada güneydeki Rivas kentinde yeniden çarpışmalar başladı. Geçici hükümetin yerleştirilmesi kararlaştırılan kentin geri alınması için Somoza'nın en seçkin birliğini Rivas'a gönderdiği bildiriliyor. Ayrıca, Ulusal Muhafızlar Managua'nın 25 kilometre yakınındaki Masaya'yı da geri almak üzere yoğun bir saldırıya hazırlandıkları ve bu amaçla Jinotepe'deki Ulusal Muhafız birliklerini çektikleri bildiriliyor. Bunun sonucunda Jinotepe de gerillaların denetimine geçti.

Öte yandan Sandinist gerillalara bağlı uçakların Managua yakınlarındaki Las Mercedes Uluslararası Havaalanı'nı bombaladığı bildirildi.

İTALYAN KOMÜNİST PARTİSİ SEÇİM SONUÇLARINI DEĞERLENDİRDİ

Roma (A.A.) — İtalya'da Haziran ayı başında yapılan ve Komünist Partisi'nin yüzde 4 oranında oy kaybetmesi ile sonuçlanan seçimleri değerlendiren Komünist Partisi Merkez Komitesi toplantısından sonra bir açıklama yapan Parti Genel Sekreteri Enrico Berlinguer, görevinden ayrılmaya hazır olduğunu söyledi.

Seçim sonuçlarının değerlendirildiği Merkez Komitesi toplantılarında partinin politikasına ilişkin sert eleştiriler getirildi.

Toplantıda, partinin «tarihi uzlaşma» politikasını savunan Genel Sekreter Berlinguer, iktidara ortak olabilmek için tek yolun bu olduğunu, ancak bundan böyle Hıristiyan Demokrat Parti hükümetini dışardan destekleme politikasına son verileceğini açıkladı.

Parti içinden ve parti dışındaki sol çevrelerden gelen bir öneriyi de cevaplandıran Berlinguer, Sosyalist Parti ile birlikte bir sol hükümet kurulmasının şimdilik zamansız olduğunu söylemiştir. Berlinguer, «Şu anda görevimiz sosyal ve politik mücadelemizi hızlandırmaktır» dedi.

bir dakika

FEDERAL Almanya'da yurttaşlara, gerektiğinde bilgisayarlarla denetlenecek nüfus kağıtları verilecekmiş. Daha önce her beş kişiden birinin polis tarafından gözetlendiği bildirilen bu ülkede anlaşılan şimdi herkes «denetlenecek».

Sosyalist ülkeler işçi sınıfı partileri toplantısı bitti

Dış Haberler Servisi — Sosyalist ülkeler Komünist ve İşçi Partilerinin Berlin'de sona eren toplantısında, yumuşama sürecinin derinleştirilmesi ve dünya barışının sağlamlaştırılması istendi. Sovyetler Birliği, Demokratik Almanya, Polonya, Çekoslovakya, Romanya, Macaristan, Bulgaristan, Moğolistan, Vietnam, Laos ve Küba Komünist ve İşçi Partileri temsilcilerinin Berlin'de yaptıkları toplantıdan sonra yayınlanan ortak açıklamada SALT-2 anlaşmasının en kısa zamanda yürürlüğe girmesi de istenerek, bunun, dünya barışına çok büyük katkılarda bulunacağı belirtildi. Açıklamada, dünya barışı davasının kitleler arasında daha çok yaygınlaştırılması gereğine işaret edildi ve militaristlerin savaş kışkırtıcısı girişimlerine karşı daha etkili bir savaşım verilmesi çağırısında bulunuldu.

Ortak açıklamada, sosyalist ülkeler Komünist ve İşçi Partileri, ırkçılığa ve sömürgeciliğe karşı, bağımsızlık uğrunda savaşım veren halklarla dayanışma içinde olduklarını belirterek ulusların kendi yazgılarını belirleme haklarını her zaman destekleyeceklerini bildirdiler.

Ortak açıklamada, uluslararası ilişkilerin demokratik ilkeler üzerinde yeniden oluşturulması çabalarının desteklendiği bildirildi.

Dünya turu

● SANTA LUCİA'da sağcı partiyi seçimlerde yenilgiye uğratarak iktidara gelen İşçi Partisi, Küba ile diplomatik ilişki kurarak eski hükümetin İngiltere, ABD ve Kanada ile sınırlı olan dış ilişkilerini genişleteceğini açıkladı.

● NİJERYA'da sivil yönetime geçişi sağlayacak seçimlere dün başlandı. İki hafta kadar sürecek olan seçimler sırasında önce bir senato, sonra meclis, yerel yöneticiler ve en sonunda devlet başkanı seçilecek.

● PORTEKİZ Devlet Başkanı Eanes, ülkede hükümet kurma çalışmalarının kısa sürede sonuçlanmaması durumunda erken seçime gidileceğini açıkladı.

● İSRAİL'in Güney Lübnan'daki Filistin kamplarına ve Lübnan köylerini bombalama eyleminin 84. gününde iki çocuğun öldüğü bildirildi.

Güney Afrika yeniden Angola'ya saldırdı

Güney Afrika'nın Namibya'daki askeri komutanı, önceki gün Angola üzerine yeni bir saldırı düzenlediklerini açıkladı. Güney Afrika'nın Namibya'da üslenmiş uçakları tarafından düzenlenen saldırıda bir göçmen kampının hedef alındığı bildirildi.

● CEZAYİR Halk Cumhuriyeti ile Sovyetler Birliği arasında kamu iletişim alanlarında bir işbirliği anlaşması imzalandı. Anlaşma gereğince her iki ülke aracısız olarak birbirine haber ve tanıtma malzemesi iletecekler.

● TANZAYA'nın, Uganda'daki 50.000 askerinin bir bölümünü geri çekmeye hazırlandığı bildirildi. Ancak ne kadar askerin geri çekileceği belirtilmedi.

● PRAVDA gazetesinin bildirdiğine göre, Sovyetler Birliği, dizel motorlarında kullanılmak üzere, doğal gazdan elde edilen yeni bir yakıt yaptı. Yeni yakıt, mazottan daha az zehirlidir.

VİETNAM BM GÖÇMEN KONFERANSINA KATILIYOR

Dış Haberler Servisi — Vietnam, Birleşmiş Milletler'in 20 Temmuz'da Cenevre'de, Güneydoğu Asya'daki «göçmen sorunu» üzerine toplayacağı uluslararası konferansa katılacağını açıkladı. Açıklamayı yapan Vietnam Başbakanı Fam Van Dong, konferansın bir politik tartışma platformuna dönüştürülmemesi için uyarıda bulundu ve soruna samimiyetle çözüm bulunmak isteniyorsa, sorunun insancıl yönlerine eğilinmesi gerektiğini söyledi. Hanoi'de düzenlediği basın toplantısında konuşan Fam Van Dong, Vietnam'ın böyle bir konferansa katılmaya hazır olduğunu daha Ocak ayında açıkladığını da hatırlattı.

Bu arada Danimarka ve Hollanda, Ortak Pazar ülkelerinin Vietnam'a yardımı kesmeleri önerisine karşı çıktıklarını açıkladılar.

Bir açıklama yapan Vietnam Dışişleri Bakanlığı, son üç ay içinde Çin birliklerinin Vietnam üzerine 500 saldırı yaptığını ve saldırılarda 100 Vietnam vatandaşının öldürüldüğü, yaralandığı ya da kaçırıldığını bildirdi. Açıklamada ayrıca, Çin uçaklarının Vietnam hava sahasını sürekli olarak ihlal ettikleri belirtildi.

Demokratik Kore ikili görüşmeler için çağrı yaptı

Dış Haberler Servisi — Demokratik Kore, ülkenin birleştirilmesi için Güney Kore ile ikili görüşmeler yapılması çağrısını yineledi. 4 Temmuz 1972'de Demokratik Kore ve Güney Kore yöneticilerinin, ülkenin birleştirilmesi görüşmelerini başlatmak üzere yayınladıkları ortak bildirinin yedinci yıldönümünde yapılan çağrıda, «Ülkenin güneyi ile kuzeyi arasında diyalog ve görüşmeler yoluyla büyük ulusal birlik düşüncesini hiç bir dış karışma olmaksızın barışçı bir şekilde gerçekleştirebilmek için elimizden gelen herşeyi yapacağız» dendi. Kore İşçi Partisi yayın organı Rodong Sinmun'da yayınlanan ve Demokratik Kore Haber Ajansı tarafından yayılan bir makalede, Carter'ın Güney Kore'ye yaptığı son gezi de eleştirildi ve alınan önlemleri, Güney Kore'de Amerikan askeri varlığını sürdürmeye ve Kore'nin bölünmüşlüğünü devam ettirmeyi amaçladığı belirtildi.

ABD Senatörü Byrd «SALT turu»nu tamamladı

Paris (ANKA) — ABD Senatosu Demokrat Çoğunluk Lideri Senatör Robert Byrd Sovyetler Birliği'nde Devlet Başkanı Leonid Brejnev ve Dışişleri Bakanı Gromiko ile yaptığı görüşmelerin «Çok açık ve samimi» geçtiğini söyledi.

Byrd, Sovyetler Birliği'nden dönerken, Paris'e uğrayarak Valery Giscard d'Esteing ile SALT-2 konusunda ve özellikle anlaşmanın ABD Senatosu'nda onaylanması konusunda bir görüşme yaptı.

Senatör Byrd, Sovyetler Birliği'nde SALT-2 ile ilgili olarak yaptığı konuşmaların ayrıntıları konusunda açıklama yapmadı ve Senato'da ne yönde oy kullanacağının henüz belli olmadığını belirtti.

Senatör Robert Byrd'un ABD Senatosu'nun etkili liderlerinden olduğu ve Sovyetler Birliği'nde yaptığı görüşmelerin sonuçlarının SALT-2 anlaşmasının Senato'da onaylanması konusunda etkili olacağı bildiriliyor.

Afrika ülkeleri Rodezya'yı suçladılar

Monrovia (AA) — Afrika Birliği Örgütü'nün (OAU) yıllık olağan konferansı, Liberya Devlet Başkanı William Tolbert'in açış konuşmasıyla başladı.

Konuşmasının büyük bir bölümünü Rodezya sorununa ayıran ve Rodezya hükümetini ağır bir dille eleştiren Tolbert, Afrika'nın, Nisan seçimlerini ve sonuçlarını tanımadığını söylemiş, Yurtsever Cephe gerillalarının siyasi, askeri ve diplomatik alanlarda daha çok desteklenmesini istedi.

PANORAMA

HÜSEYİN BAŞ

ATEŞLE OYNAMAK

Amerika Birleşik Devletleri ve yandaşları petrole yapılan zamları öne sürerek bizzat «geri bıraktırdığı» az gelişmişlerin «hamiliğine» soyunurken, öbür yandan OPEC üyelerini tehdit etmeyi ihmal etmiyorlar.

Başkan Carter, Tokya'ya hareketinden önce baklayı ağzından çıkarmış, petrole yapılan zamlar nedeniyle «ölüm koridorundaki mahkûmlara» benzettiği kapitalist ülkelerin «haklarını» savunmak için 110 bin kişilik özel bir «müdahale» kuvveti kurulmasını kararlaştırdığını açıklamıştır.

Üstün vurucu güce, en yeni silahlara sahip olacağı anlaşılan «müdahale» birliği, Asya, Afrika ve Latin Amerika'da bağımsızlıklarına ve ulusal zenginliklerine sahip çıkmaya kalkışan ülkelerin anında üzerine çullanarak, onları hizaya getirmeyi amaçlamaktadır.

Fransa'da Giscard d,Estaing'in sermaye yanlısı yönetimi de, Fransız halkının devrimci geleneğine bütünüyle ters bir konuda Washington'u izlemenin hazırlığındadır. Yüz kızartıcı Süveyş macerasından sonra Zaire, Çad, Benin ve Sahra'da bağımsızlık savaşı veren yurtseverleri köşeye sıkıştırmaya kalkışan Fransız lejyonerleri, bu kez, ABD emperyalizminin dümen suyunda az gelişmiş ülkeler halklarını kırmanın onursuz görevini üstlenecek.

Hitler'in yıldırım ordularına heveslenen emperyalistler, bu tehlikeli girişimleriyle en çok yakın ve Ortadoğu'nun petrol kaynaklarını hedef almaktadırlar. ABD ve yandaşlarının bu yeni ve saldırgan tutumundan cesaret alan İsrail, şimdiden Lübnan'daki Filistin göçmen kamplarını sistematik bir biçimde bombalayarak «fırsatı» değerlendirmektedir. Kısaca ABD ve yandaşları bu yeni girişimleriyle Ortadoğu'da gerilimi artırmışlar, için için yanan barut fıçısını ateşlemenin eşiğine gelmişlerdir.

Günümüzde rüzgâr ekenin fırtına biçeceğini unutarak.

Her yeni ve ürkünç emperyalist silaha karşı, mutlaka ve mutlaka daha güçlü bir Sosyalist silahın devreye gireceğini unutarak.

Her silahlı müdahalenin aynı ölçüde tehlikeli bir silahlı direnişle karşılaşacağını unutarak.

Kurtuluşun kutsal savaşını veren halkların yenilmezliğini unutarak.

TİMSAHLAR AĞLARKEN

Bu deyiş, batıda «sahte gözyaşlarını» ifade ediyor. Batı dünyasının had düzeylere ulaşan ekonomik bunalımını örtbas etmek için kapitalist yönetimlerin can havliyle sarıldıkları moda konu Vietnamlı göçmenler.

L' Humanite yazarı Andre Wurmser'in deyişiyle «küçük halkların en büyüğü» Vietnam halkı, misli görülmemiş bir kötüleme, yalan ve iftira kampanyasıyla karşı karşıya.

Batı savaş meydanlarından gelen onulmaz kuyruk acısını çıkarıyor. Küçük Dev Halkın kırk yıl canı dişinde tarihin en büyük ulusal kurtuluş savaşlarından birini vererek topraklarından söküp attığı emperyalist çeteler şimdi bizzat yarattıkları dramdan politik çıkar sağlayacak ölçüde iğrenç ve aşağılık oyunlara girişmekte hiç bir sakınca görmemektedir.

Süslü bayanlar, zengin beyler, Vietnam halkının başına yıllar boyu napalm cehennemleri yağarken kıllarını bile kıpırdatmayan emperyalizmin tüm işbirlikçileri, Beyaz Saray'daki orkestra şefinin değneği münasip bir yerlerine değmişçesine, birdenbire «hassasiyet» anıtı haline gelmişlerdir.

Nikaragua'da Washington'un yarattığı canavarın binlerce yurttaşını katletmesine, yüzbinlercesinin evlerini barklarını terkederek, aç açık yollara düşmesine aldırmayanlar, anayurdundan silâh zoruyla söküp atılan üç milyonu aşkın Filistin halkının otuz yıldan bu yana hem de bombalar altında göçmen hayatı yaşamasına gözlerini yumanlar, Güney Afrika'daki azgın ırkçı rejimlerin milyonlarca karaderili Afrikalıyı, emperyalizmin koruyucu şemsiyesi altında yıllardır «esir kamplarında» süründürülmelerine seyirci kalanlar şimdi birer «hassas kalp» kesilerek Vietnamlı göçmenler için «timsah gözyaşları» dökmektedirler.

«BOAT PEOPLE»İN SAKİNLERİ

Kimdir «Boat People»lere doluşarak ülkelerini terkedenler. Amerika'nın ülkeden apar topar çekilirken birlikte götürmeyi unuttuğu üçkağıtçılar, karaborsacılar, pezevenkler, esrar satıcıları, vurguncular, katiller, işkenceciler, ajanlar, yoksul halkın sırtından geçinen asalaklar, Pekin yönetici kliğinin beşinci kolu tuzu kuru Hoa'lar, tatlı kârlarının canlarına ot tıkananlar, insan onuruyla yaşamanın varlığından habersiz tüketim tutkunları..

Onurlu Vietnam, bütün bunlara rağmen emperyalist istila savaşlarının kurbanları saydığı bu insanların dramına içtenlikle yaklaşmış, göçün düzenli bir biçimde yapılması için Birleşmiş Milletler göçmen örgütü ve kendi istekleriyle ülkeleri terkeden uyumsuzları barındırmayı üstlenen ülkelerle her türlü görüşmeye hazır olduğunu yinelemiştir.

Onları yıllar yılı kirli işlerine alet edenler şimdi kurbanlarının yaralarını sarmaya yanaşmamaktadırlar. Tüm istedikleri dramın alabildiğine sürdürülerek politik istismar aracı olarak kullanılmasını sağlamaktır. İstismar yoğun bir biçimde sürmektedir. Batılı ülkeler yangını daha da alevlendirmek için Vietnam'a yaptıkları göstermelik yardımı da kesmişlerdir.

Dünyanın en güçlü emperyalistlerini birbiri ardından savaş meydanlarında dize getiren Vietnam'ın yiğit halkı, tıpkı Küba gibi, Sosyalist Dünya'nın demokrasi savaşımı veren milyonlarca insanın özverili ve içten dayanışmasıyla Ho Amca'nın sevgili ülkesini arkadan hançerlemeye çalışan kapitalist komployu darmadağın edecektir.

Gün, bir kez daha, «küçük ulusların en büyüğü» yiğit Vietnam halkıyla dayanışma günüdür.

Davranın.

İKİ YÜZLÜ ADAM

Vietnam'lı göçmenlerin büyük koruyucularından biri de sermaye yanlısı Giscard d'Estaing'in Fransa'sı. İktidarı «Sol Birlik»in elinden kıl payı kurtardığından bu yana uyguladığı iç ve dış politika ile d'Estaing her geçen gün biraz daha ABD emperyalizminin yanında yer alıyor.

Ülkesindeki yabancı işçilere olmadık eziyetleri reva gören soylu parababası, şimdi, kuşkusuz, Fransız sermayesinin Dien Bienphu'da uğradığı korkunç bozgunun kuyruk acısını çıkarmak için, Vietnamlı göçmenlere sahip çıkarak Demokratik Vietnam'ı kötülemeye çabalıyor.

Bir yandan içerde en güç koşullar altında Fransız sermayecilerine yok pahasına peşkeş çekilen yabancı işçileri tepelemek, öbür yandan «Boat People»lere doluşan Vietnamlı göçmenlerin üzerinde titremek...

Servet sağmanı milyarlarla ölçülen Valery Giscard d'Estaing'in kaç yüzü var?

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

l'Humanité — l'HUMANITE • Günlük gazete. • Fransız Komünist Partisi'nin resmi yayın organı. • Paris'te yayınlanır.

Begin enflasyon konusunda çaresiz

Yaklaşık iki yıldır iktidarda bulunan Begin hükümeti İsrail'de hüküm süren enflasyonun artışına bir türlü son veremedi. Tüm emekçiler önümüzdeki günlerde iktidardakilerin beceriksizliğini kınamak için ortak bir tavır alarak protestolarda bulunacak.

Öte yandan fiyat artışlarının giderek başedilmez bir duruma girmesi üzerine, komünistlerin öncülüğündeki Demokratik Cephe, «Histadrut Sendikaları» çerçevesi içinde bir bildiri yayınlayarak, meclisin, hükümetin beceriksizliğini görüşmek ve gerekli uyarıları yapmak üzere acele toplanmasını istedi.

«Demokratik Cephe» sözcüsü, yaptığı açıklamada, hükümetin sebep olduğu gereksiz harcamalar arasında «işgal politikasını», İsrail'in kuzeyde bir savaşa hazırlatılması masraflarını ve genel bütçenin %60 oluşturan silah harcamalarını saydı.

Gönenliler ilk kez bir grev görüyor...ve iyi görüyor...

• Şemsi KURTBAY (Gönen İSTA)

19 Haziran Salı. Saat 24. Balıkesir'in Gönen ilçesinde 63 işçi greve başladı.

20 Haziran Çarşamba günü sabahı dükkânını açmaya gelen Gönen esnafı, okula giden Gönenli öğrenciler, öğretmenler, Kaymakamlığa, adliyeye, hastaneye, postaneye işini görmeye inen köylüler, ilk kez bir greve tanık oldular. Belediye'nin 63 işçisi, Gönen'de «bilinen» ilk grevi gördüler... Ve iyi gördüler.

Genel — İş Sendikasına bağlı Gönen Belediyesi'nin temizlik işçileri mezhaba işçileri grev okulunda öğrenci oldular. Okula ilk başlayanların coşkusu ile, heyecanı ile ve tutkusu ile...

AP'li Belediye Başkanı'nın toplusözleşme görüşmelerini çıkmaza sokması, işçileri ayda net 3.300 lira ile açlığa mahkûm etmekte ayak diremesi üzerine 19 Haziran gecesi Belediye'nin önünde, Mezbaha'nın önünde grev çadırları kurulmaya başladı. 63 işçi hayatlarında ilk kez greve çıkıyor ve kırk yıl grev yapmışçasına düzenli, disiplinli çadırların direklerini çakıyorlardı.

Çadırların direkleri sağlam çakıldı. Yel üfürse, sel bassa sökemez. Gönen'de «ilk grev» başladı.

GREV VE OKUL

İşyeri temsilcisi Mustafa Aydemir, diğer işçilerden Ali Vardarbaşı, Recep Sarı ile laşma ve dayanışmanın ne kadar önemli olduğunu gördüler, yaşadılar. Uyanıyorlar. İşçi sınıfının birliğinden doğan gücü görüyorlar. İşverenin gerçeklerine uymayan bildirisini dağıtmaya kalkan bir-iki arkadaşımız da bir gün uyanacak, gerçekleri anlayacaktır. Onlara kızmıyoruz.

Grevinizi kimler ziyaret ediyor?

— Pek çok kişi ve demokratik kuruluş geldi başarı diledi. Belediye Meclisinden meclis üyesi Halit Özdemir, Bank - Sen, TÖB - DER, TÜS - DER, DKB temsilcileri ziyaret ettiler. İKD'li kadınlar, yiyecek ve ayran getirdiler. Gönen İşçi ve Memurlar Tüketim Kooperatifi'nden arkadaşlar bir teneke Tarin yağı getirdiler. Bandırma'dan Petrol — İş, Balıkesir - Susurluk'tan Genel - İş'li işçi arkadaşlar otobüslerle ziyaretimize geldiler.

Son olarak, Mitaş'ta kampta olan Maden - İş'li işçi arkadaşlarımız, davullarıyla geldiler, kadın-erkek grev çadırımız önünde oyunlar oynadılar, halay çektiler, grevi şenlendirdiler. «Her çeşit yardıma hazırız» dediler.

Genel - İş Bölge Başkanı İsmail Aktan işçi arkadaşların getirdiği çaylarımızı içerken, sorularımızı ayrıntılarıyla yanıtlıyor:

— 19 yıllık sendikacıyım. Böyle işverene raslamadım. Birlikte 14 yıl sendikacılık yaptığımız arkadaşım da Belediye Encümen üyesi oldu. Ama maalesef toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işçi haklarından yana hiç bir anlayış göstermedi. İşveren İstanbul'dan profesyonel danışman getirmiş. Belediye Başkanı, toplusözleşme görüşmelerinin nasıl yapılacağından habersiz... İşveren çok katı bir tutum içinde. AP Balıkesir İl Başkanı, Balıkesir'de AP'li belediye başkanlarıyla bir toplantı yapmış. Genel - İş'le toplu sözleşme yapmayın. O'nu tasfiye edeceğiz, TÜRK - İŞ'i getireceğiz... Sizi destekliyoruz direnin... demiş... Grevimiz, halkımıza değil, hakkımızı vermeyen Belediye'ye karşıdır. Gönen'in yapısını, işçi arkadaşlarımın çoğunun oylarıyla bu belediye yönetimini seçtiklerini biliyorum. Bu bakımdan, amacımız, ekmek ve geçim kavgasıdır. Belediyenin bütçesi Elektrik ve Su İşletmesiyle birlikte 22 milyon değil, 32 milyonu bulmaktadır. Ayrıca Gönen Belediyesi'nin yüzde 18 hissesine sahip olduğu turistik - lüks kaplıcalarının geliri iki kişi için gecede 1080 liradır. Belediyenin milyonlara varan geliri karşısında işçilere insanca yaşama - geçinme hakkını çok görmesi insaf ölçüleriyle bağdaşmaz...

sonra Hayatiler, Efeler'le söyleşiyoruz. Tek söz var ağızlarında:

— Kararlıyız, sonuna kadar, başarıncaya, haklarımızı alıncaya kadar direneceğiz. Parti marti gözetmeksizin hepimiz birleştik, ekmek kavgası veriyoruz... Üçbin üç yüz lira. Bu pahalılıkta kim yaşar? Nasıl geçinilir bu parayla?

Bir başkası kapıyor sözü:

— Çok şeyler öğrendik bu grevle birlikte. Kimin kimden yana olduğunu, sağlamı, çürüğü, yalanı, dolanı, baskıyı, tehdidi... Grevin bir işçi okulu olduğunu duyar, pek kulak asmazdık. Şimdi bu sözün ne kadar gerçek olduğunu anlıyoruz...

İşyeri temsilcisi Mustafa Aydemir:

— Bu ekmek kavgasıdır, grevimiz halkımıza karşı değildir. Halkımızdan, bizlere destek olan çeşitli kişi ve demokratik kuruluşlardan memnunuz. İşçi arkadaşlarımız, bu grev içinde işçilerin birlik içinde olmasının, yardım

İsmail Aktan öylesine dolu ki sözünü bitiremiyor, sürdürüyor:

— 3-4 bin lira para ile bu pahalılıkta hangi ocak tüttürülebilir? Halkımız bizleri desteklemelidir. İşçi arkadaşlarım, hiçbir baskı ve tehdide boyun eğmeyeceklerdir. Nereden gelirse gelsin hiçbir tahrike kapılmadan birlik ve disiplin içinde grev sürecektir. Arkadaşlarıma güveniyorum. Grevin başarıyla sürmesini de arkadaşlarımın verdikleri ekmek kavgasına haklı olarak inanmalarına bağlıyorum...

Gönen Belediye işverenini dize getireceğiz, başaracağız.

Ortadoğu'da dönüm noktası

FİLİSTİN DEVRİMİ

CANDAN SELEK BTROV

- 3 -

Beyrut'tan bir landrover'la yola çıktık. Dik ve kıvrımlı dağ yollarını aşarak Güney Lübnan'a doğru gidiyoruz. Doğa ve hava olağanüstü güzel. [illegible]

EBU CİHAT ANLATIYOR...

[illegible]

1948'DEN SONRA ORTADOĞU'DA GELİŞMELER

[illegible]

Binbaşı Ebu Kifahi'nin «Görmek için İsrailliler milyonlarca dolar öder» dediği araziye gizlenmiş, Filistin üslerini dolaşıyoruz. Kumandandan erine kadar her savaşçı, «Bu silahı taşıyorsam nedenini biliyorum» diyor...

● Güney Lübnan'da bir Filistin üssü. İlerde, İsraillilerin geçen yılın sonunda ele geçirdiği Şebea köyü görülüyor. Bir tepe ötesi de Golanlar...

Güney Lübnan Cephesinde

[illegible] Sonradan, Falan jistlerle çatıştılar.

FİLİSTİN ÜSLERİNDE...

Lübnan'da bulunan Suriyeli askerlerle Filistinlilerin arasının iyi [illegible] yolunda, Suriyeli nöbetçiler arabayı her durduruşlarında [illegible] Filistinli [illegible] seslenince [illegible]lardı.

[illegible] gün süren [illegible] Lübnan'da ge[illegible] egemen. Binbaşı Ebu Kifahi'nin «Görmek için İsrailliler milyonlarca dolar öder» dediği araziye [illegible] dolaşıyoruz, [illegible] Şuveyya, [illegible] kıvrım[illegible] gizlen[illegible] delikan[illegible] olağan edi[illegible]

[illegible]k bir tepe[illegible] üstünde yiyo[illegible] kaydalıl[illegible] rmasa, ge[illegible] lerin ele ge-çirdiği Şebea köyünü görebileceğiz. Bir tepe ötesi de Golanlar...

«Bu tüfeği taşıyorsam, nedenini biliyorum» diyor cephedeki kumandandan erine kadar her savaşçı. «Haklı bir dava için savaşıyoruz. Sedat ve diğerleri ne yaparsa yapsın, davamızdan dönmeyeceğiz. Topraklarımıza dönünceye kadar savaşacağız.»

Eğitim cephede de sürüyor. Bir müfrezede bile, askeri lider yanında bir de politik lider görevli. Savaşçı bilinçlendiriliyor. Hem kendi ulusal sorunu, hem de dünya konuları işleniyor. Örgüt'ün yayınladığı dergi ve broşürler elden ele dolaşıyor.

HANGİSİ ÖNCE: FİLİSTİN DEVRİMİ Mİ? ARAP BİRLİĞİ Mİ?

Beyrut'a döndüğümüzde görüştüğüm, FKÖ Planlama Merkezi Başkanı Dr. Mahcub, El Fateh'in kuruluş amacını şöyle açıkladı: «İki siyasal ve ideolojik görüş vardır. Birinci görüşe göre, İsrail'den kurtulmak için önce Arap Birliği [illegible] İkincisine göre ise, A[illegible] sağlanabilmesi için öne[illegible] tarılmalıdır. El Fateh [illegible] rüşü savunmaktadır. V[illegible] gerçekleştirmek için müca[illegible]dır. Ne var ki, bu çö[illegible] etmiş değiliz. Halktan [illegible] Çünkü Filistin devrimi[illegible] vaşıdır.

Klâsik tip bir sava[illegible] destekli İsrail'i geçmem[illegible] su değildir. Yetişemeyiz[illegible] bulsak, pilot gerek. İsr[illegible] teknolojik açığımız var. [illegible] kı da Arap liderlerinin [illegible] bekleyemeyiz, basit s[illegible] döndü, halk savaşına. [illegible] veniyoruz ve onu yoğu[illegible] 1973'den bu yana işgal [illegible] raklarda ayaklanma sü[illegible] dönmüştür. 1968'den bu[illegible] lerimiz, görüşlerimizin [illegible] kanıtlamıştır. Filistin [illegible] canlanmıştır.»

YARIN: LÜBNAN İÇ SAVAŞI

tırmık — AYDIN ENGİN

Monolog

Bizim meslekte konu sıkıntısına düşen yazar, o günü kurtarmak için TRT denen bereketli kuruma yönelir, TV'sinden yada radyosundan yakaladığı bir kaç inci ile durumu idare eder. Biz becerebildiğimizce bundan kaçındık. Milyonlarca kişinin izlediği bir TV programının ardından «ahkâm» kesmeyi pek yeğlemedik. Ancak, Perşembe gecesi TV'de, CHP, MSP ve MHP Genel Sekreterleri arasındaki sözüm ona açık oturumu izledikten sonra bu kepazeliği «tırmık»lamadan da edemedik.

İzniniz ve hoşgörünüzle...

• • •

TV'de o geceki konuşmaları özetlemek, «şu şunu dedi, bu bunu dedi» gibisinden alıntılar yapmak niyetinde değiliz. Değiliz çünkü bizce dişe dokunur, iletilmeye değer, ciddiye alınır, olumlu hiçbir şey söylenmedi bu açık oturumda.

Ama bir suç işlendi o gece.

Faşist Parti'nin, meşrulaştırılması, aklanması çabalarına —bilinçli yada bilinçsiz— bir ilmek daha atıldı. Demokratik düzen içinde faşist partinin hayat hakkı olabileceği gibi sakat ve temelden yanlış bir yargı, milyonlarca TV seyircisinin bilincine aktarılmak istendi.

Hem de CHP Genel Sekreteri'nin ağzından.

Objektif olmaya çalışan oturum yönetmeni Aydın Soysal'ın sorularıyla —bilmeden— çanak tuttuğu faşist partinin sözcüsü «kuzu postuna» bürünmeyi ustalıkla becerdi. Bir general eskisi olan MHP sözcüsü, MHP'yi pir-ü pak bir parti gibi gösterme konusunda olanca hünerini, olanca hünerbazlığı ile gösterdi.

Sanırsınız ki bunca cinayeti işleyen MHP'nin güttüğü katiller sürüsü değil.

Sanırsınız ki, kısıtlı burjuva demokrasisini de yok etmek üzere azgın bir saldırı tezgâhlayan MHP değil.

Sanırsınız ki, daha o açık oturumun yayınlanışından dört beş saat önce, bizzat faşist partinin liderı, MHP'nin Beşiktaş İlçe Sekreteri'nin, «cinayet işlemek ve işletmek, silahlı soygun yapmak, illegal faşist örgütlenme için militan yetiştirmek» gibi suçları işlediğini itiraf etmemişti. «MİT içimize adam sızdırdı da, östek de köstek de...» gibi kıvırmalarla, bu parti üzerindeki suç yükünü, bir yerlere yıkmaya çalışan sanki bu parti değildi.

Ve CHP'nin anlı şanlı Genel Sekreteri bütün bu «aklama», numaralarına boyun eğdi. Utanılası bir mantık fukaralığı içinde:

— Biz diyaloğa varız. Yeter ki siz katile katil demeyi kabul edin, dedi.

Eh, MHP sözcüsü için bulunmaz nimet. Örneğin «iskemleye, iskemle demek» ne kadar doğal ve kolaysa, o da:

— Tamam, hayhay, katile katil diyeceğiz... deyip sıyırdı.

Oturum yönetmeni:

— Bu konuşmaları diyaloğun bir başlangıcı kabul edebilir miyiz? dedi. Konuşmacılar:

— Hayhay, ne demek... Maalmemnuniye, dediler.

Oldu da bitti maşallah.

Ama olan ne?

Olan şu: «demokratik sol» CHP, faşist partinin, hem de boğulmak, yakalanmak üzere köşeye sıkışıp, oraya buraya elini uzatan faşist partinin elini tuttu. Yani «elinden tuttu».

CHP kendine «demokratik sol» diyor. Sosyalist Enternasyonal'e filan girerek, Avrupanın güngörmüş ve gördüğü her günde halklara ihanet etmiş kaşarlı sosyal demokrat partileri ile kucaklaşmaya çabalıyor.

Tarih sosyal demokrasinin pek çok ihanetini gördü. Hitler'in Alman halkının ve Dünya halklarının celladlığına giden yolda Almanya'da iktidarı ele geçirişinde, Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin tutumu «günah»la değil «suç» terimi ile açıklanır.

CHP Genel Sekreteri işte bu tür «suç»lardan birini, milyonlarca TV seyircisinin gözü önünde işledi. Hem de fütursuzca...

• • •

1839'da Tanzimat Fermanı okunup, batı burjuvazisi ile bütünleşme yolunda önemli bir adım atılınca, Osmanlı insanının olup bitenlere aklı pek ermemiş. Bir İstanbul'lu, arkadaşına sormuş:

— Yani bu tanzimat fermanı dedikleri risalenin mana-i maksudu nedir?

Öteki çelebi İstanbul'lu bıyık altından gülmüş:

— Yani mirim, demiş, bundan böyle gavura gavur demek yasak.

Çelebi Osmanlı bir anlamda isabetli teşhisini bu kadar kısadan anlatmış.

CHP'nin anlı şanlı Genel Sekreteri, 1979'da, milyonlarca kişinin önünde:

— Faşiste faşist, demeyi beceremedi.

Beceremediği bir yana faşistin «cankurtaran yok muuuuuu?» deyip, uzattığı eli tuttu.

O el ki demokrasiye kurşun sıkmakla görevlidir...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

- 35 -

Bana kahve sunmak istedi, ama kutu bomboştu. Sigara ve sanıyorum kalmış olan bir parça konyağı da içtik. İspanya'dan söz etmeye başlar başlamaz aramızdaki buzlar çözülüverdi. Daha bir güven duydu bana karşı. Çok geçmeden, Garcia Lorca'dan başka birşeyden söz etmez olduk. Lorca'nın çingene şarkılarından birkaçını İspanyolca söyledim. A. E.'nin ağzı sinirli sinirli titredi. Genellikle yarı kapalı duran gözleri canlanıp kıvılcımlandı. Beni kucaklamak istediği izlenimine kapıldım. Fakat, çekingenliğinden bunu yapmadı.

«Onu İspanyolca olarak ilk kez dinliyorum» diye mırıldandı.

Heyecanını yenmeyi güçlükle başarıyordu. Sonra birdenbire bana döndü ve şöyle dedi: «Ne işiniz vardı da geldiniz İsviçre'ye? Aslanın ağzına atıldığınızı anlamıyor musunuz?

A. E. yarı harap küçücük bir evde oturuyordu. Bakımsız kalmış bağlar arasından eve uzanan keçi yolunu tırmandım. Sabahın çok erken saatiydi. Güneş ışıldıyor ve Majeur Hitler'den kaçmaya çalışıyorsunuz ve kalkıp buraya geliyorsunuz ha? Bir yerlere gitmeniz gerek, nereye olursa olsun; Çin'e, ABD'ye ya da Meksika'ya. Göreceksiniz, Majino hattına toslamamak için Hitler İsviçre'den geçecektir.»

Güneşin canlı aydınlığında saatlerimiz hızla akıp geçti. Tartışmamız zaman zaman şiddetli oldu. Stalin'e karşı yaptığı iğneli saldırılarını anlamını kavrayamıyordum. İspanya'dayken kuşkulanacak zaman bulamamıştık. Kullandığımız tüfekler, makinalar, hatta uçaklar Sovyet yapımıydı. Pilotlar ve topçularımızın eğiticileri de Sovyet'ti. Tereyağından domuz sucuğuna ve konservelere dek yiyeceklerimiz de öyleydi. Düşman propagandasının yalanlarından başka şey olabileceğini düşünebilmek için olayların yeterince dışında ve uzağında kalamıyorduk. İşte asıl gerçek trajedi de buydu.

Bir yığın görüş ayrılıklarına rağmen, o haftalar boyunca sık sık görüştü. A. E. Grüne Oliver'in baş kısmını okudu. Beni cesaretlendirici sözlerinden güç aldım. Kitap, İsviçre'yi terketip sakin bir şekilde yazabileceğim «bir yerlere» gitmeye beni ikna etmesi için ona bir başka fırsat vermişti. Önerileri çoğu kez olmayacak şeylerdi. Filistin'e göç edebilmem için Yahudi olduğumu söylememi salık verdiğini anımsarım. Sovyetler Birliği ile Hitler Almanya'sı arasında saldırmazlık paktı imzalandığı zaman, umutsuz bir tavırla: «Şu işe bak! Yüzyılların kıtası göçüp gidiyor. Müstehak da ona! İyi ama niçin biz de onunla birlikte batalım? Başımıza bu gelenlerde bizim taksirimiz ne?»

Savaş patladı. Benim gibi olanların durumlarını yasallaştırmaları isteniyordu. Bu da yıllarca tutukevlerinde, kamplarda kapatılmak anlamına geliyordu mutlak. A. E. ağzına geleni söylüyordu. Bu vicdansızca buyruğu vermiş olanların iğrenç hainler olduğunu tekrarlıyor, burada kalmış olmamdan ötürü bana da lanet ediyordu. «Seni bir tutukevine atacaklar ve sen orada bir lağım faresine döneceksin» diyordu. Sonunda benim için bir çözüm yolu buldu. Birinci Dünya Savaşı sırasında, seferberlikten kaçmak için bir akıl hastanesine sığınmıştı. Ben de aynı yola niçin başvurmayacaktım? «Delilik oyununu» bana hemen öğretmeye girişti. Psikoloji bilgisi, en ince akıl sorunlar üzerindeki anlayışı, değerli bir ruh doktorununkinden geri kalmak şöyle dursun, açıkça üstündü. O kadar güzel hazırlanmıştım ki, bir ruh doktorunun muayenehanesindeki ilk muayenemde az daha kendimi sahiden hasta sanıyordum. Doktor düşünceli düşünceli başını salladıktan sonra beni, A. E.'nin seferberlikten kaçmak için sığındığı aynı akıl hastahanesine gönderdi. Hastahane müdürüne hakkımda bilgi verilmişti.

Kullandığımız tüfekler, makinalar, hatta uçaklar Sovyet yapımıydı. Pilotlar ve topçu eğiticileri de Sovyet'ti

—Grüne Oliver'in baş kısmını okudu. Beni cesaretlendirici sözlerinden güç aldım...

Beni muayene eden doktor hasta olduğuma inandı. Yatırıldım. Teşhis: Uzun yıllar yasadışı yaşama nedeniyle ağır sinirsel depresyon. Bana bir oda verildi. Birkaç hafta geçince hastane içinde duvarcılık işleri yapmaya başladım. Buna ergoterapi adını veriyorlardı. Akşamları, büyük oturma salonunda oturuyordum. Bir İngiliz İncil okuyordu. Kitap Alman basımıydı. Adam onu başının üzerinde dengede tutuyordu. Bir hasta dört ayak üstünde yürüyor, havlama taklidi yapıyor, ağzıyla birşey alıp geliyordu. Kendini köpek sanıyordu. Yaşını başını almış iki kadın birbirlerine sarmaşık dalı gibi sarılmış, aralarında bıkıp usanmadan, fısıl fısıl konuşuyorlardı. Yanlarına yaklaştığımda, ne olduğu anlaşılmaz, ancak mırıltı halinde birşeyler duyabildim. Karmakarışık beyaz saçlı bir ihtiyar, enine boyuna yürüyor ve dünyanın sonunun yaklaştığını haber veriyordu. Bizleri gözleyen iki gözcünün yanında hasta olduğumu belli edecek nasıl bir şeyler yapabileceğimi düşündüm. Hiçbir şey bulamadım. Sadece, ne zaman bir yerlerde usulca bir kapı açılsa, ben sanki bir top atılmış gibi yerimden sıçrıyordum. Bu da benim programıma uygun bir davranıştı.

Doktor «tedavi» amacıyla ve kentin gürültülerine alışayım diye benim Zürih'e kadar günü birliğine gezintiler yapmamı uygun buldu. Bu uzun gezintiler sırasında sık sık A. E.'yi görüyordum. Hep aynı soruları soruyordu: «Çalışabildin mi? Her gün hiç değilse bir sayfacık yazdın mı?» Sonra benim Saint-Demingue'e, Uruguay'a ya da Meksika'ya göçümü hazırlamayı öneriyordu. Daha da olmazsa ABD'ye. Kişisel yaşamı üstüne sorduğum bir iki soruya da kaçamak yanıtlar veriyordu. Yüzü kararıyor, güzel kara gözlerinde bir hüzün, yalnızlık ve umutsuzluk okunuyordu. Üç beş kuruşluk para yardımını nereden aldığını bir türlü soramadım kendisine. Çünkü İsviçre'de tek satır yayınlatmak hakkı yoktu.

Fakat bu sessizliğin çok sürmeyeceği de belliydi. Zürih'e yapmakta olduğum günlük yolculuğum için odamdan çıkmağa hazırlandığım bir sırada, gardiyanlardan biri ziyaret odasına gitmemi buyurdu. Benim için anlamı ağır olan şu cümleyi de eklemeyi unutmadı: «Sizi beklemekte olan iki beyle karşılaşacaksınız».

Odaya girince deli gömleğimi vermeye zorlandım. Sonra da kaçmaya girişmek gerekçesiyle tutuklandım. Sadece İspanyolca konuşarak bilinçli bir şekilde deli numarası yapıyor ve sanki beni anlıyorlarmış gibi bildiğim bütün küfürlerle polislere veryansın ediyordum. Ama içlerinden biri gayet sakin bir tavırla: «Kesin bakalım şu maskaralığı, tamam mı, ha?» dedi. «Bizimle doğru dürüst İsviçre lehçesi konuşun, isterseniz bunu pekâlâ yapabilirsiniz.»

(Devamı Var)

YORUM

Bakmayın öpüştüklerine

SERMAYEDEN yana basının spor sayfalarının başköşelerine gene spordaki tekelciler kuruldu. Cankurtaran'la Ilgaz etrafa gülücükler saçarak öpüşüyorlar. Gazetelerde manşet:

«TARTIŞTILAR, DOSTÇA AYRILDILAR...»

BÖYLELİKLE sözümona durumu kurtardılar. Oysa sorunun kökeninde sermayenin aşamayacağı kendi iç çelişkisi yatmaktadır.

EMEKÇİ kitlelerin spor konusunda uyutulmasında anlaşanlar, iş pastanın bölüşüme gelince anlaşamıyorlar. Bir süredir, Fenerbahçe içinden çıkan gürültü, spordaki tekelcilerin kendi aralarındaki savaşımın kamuoyuna yansımasıdır.

OLAYLARIN üstündeki örtüyü kaldırırsak, ortaya Başaran Ulusoy gerçeği çıkar. Cankurtaran'ın derdi Ilgaz'la değil, Fenerbahçe Kulübü'nün muhasip üyesi Ulusoy'ladır.

ÇÜNKÜ Başaran Ulusoy, izlediği «akıllı» politikasıyla Fenerbahçe tekelini yıllardır kendi denetiminde tutan Cankurtaran'ın kulağına kar suyu kaçırdı. İşte Cankurtaran'ın feryadı bu gerçekten kaynaklanmaktadır.

«BORÇLANDIR ve yönet». Emin Bey'in Fenerbahçe'de izlediği politikasıydı. Oysa Başaran Ulusoy savurganlığı önleyerek bir yandan Fenerbahçe Kulübü'nün Cankurtaran'a olan borçlarını kapatırken, diğer yandan da kendi adamlarını kulübe üye yaparak gelecekte Fenerbahçe'yi kendi tekeline almayı amaçlamaktaydı.

BUNU sezen Cankurtaran, tehlikeyi savuşturmak için bilinen ucuz demogojiyle piyasaya atıldı. «Paraları yoksa, para vereyim». Bu sözcükler gelecekte, kulüp bana sürekli borçlu kalsın ben de egemenliğimi sürdüreyim demektir...

CANKURTARAN'ın has adamı Didi'nin bu kampanyayı «Fenerbahçe'ye beş futbolcu gerekli» sözleriyle renklendirmesi boşuna değildir. Didi «sahibinin sesini» yansıtıyor.

KISACASI, öpüşseler de, gülücükler saçsalar da birbirinin kuyularını kazmaktan kaçınamazlar...

BİLİMİN bize söylediği gerçek budur.

POLİTİKA SPOR SERVİSİ

Saltık: Koşullarımız bellidir isteyen antrenör gelir çalışır

- Ulusal Takımlarımız için 3 çalıştırıcı, bir başçalıştırıcı bir teknik yönetici ve bir eğitim müdürü olmak üzere 1.920.000 lira brüt ödeniyor

Ankara (Politika) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, Federasyon antrenörlerine verebilecekleri paranın belli olduğunu, bu paradan yasal verginin ödendiğini, kulüpler gibi vergi kaçırmadıklarını söyleyerek, «Arzu eden bu koşullarda gelsin, çalışsın» dedi.

Saltık, Federasyon çalıştırıcıları ve diğer çalıştırıcılar konusunda yaptığı açıklamada «Ulusal takımlarımız için 3 çalıştırıcı, 1 başçalıştırıcı, bir teknik yönetici ve bir eğitim müdürü olmak üzere toplam 6 kişiye yıllık olarak yaklaşık 1.920.000 lira brüt olarak ödüyoruz. Devlet olarak biz ancak bunu brüt olarak 2.400.000 liraya çıkarabiliriz. Verebileceğimiz bu paradan da yasal olarak gereken vergiyi öderiz. Kulüpler gibi vergi kaçırmayız. Bu nedenle kulüplerin çalıştırıcılarına ödedikleri parayı biz veremeyiz. Bizim koşullarımız budur. Arzu eden gelsin gelmeyen kendi bilir» dedi.

ESKİ FEDERASYON MEMURU AKIL SATIYOR

Daha önce Futbol Federasyonunda memur olarak çalışan ve halen bir kulüpte görevli olan bir kişinin sporcu satımı ile ilgili olarak kulüplere akıl vererek karşılığında para aldığı söyleniyor. Bu eski memurun yönetmelikleri çok iyi bildiği, kapalı zarf usulü ile açık arttırmalı futbolcu satışı öncesi, kulüp transfer sorumlularına para karşılığı nasıl davranmaları gerektiğini öğrettiği ve aynı zamanda «Benden bilgi aldığınızı sakın kimseye söylemeyin» dediği öğrenildi.

İSTANBUL GENÇLER HENTBOL TEŞVİK ŞAMPİYONASINI TAÇSPOR KAZANDI

Bağlarbaşı Salonu'nda yapılan hentbol maçında Taçspor, Pertevniyel'i 14-9 yenerek şampiyon oldu.

Bu maçı taraflar şu kadrolarla oynadılar. Taçspor: Müfit, Murat, Cemil, Göktem, Hakan, Kemal, Bilal.

Pertevniyal: Bülent, Macit, Serdar, Turgay, Çetin, Ergün, Aşkın, Soner, Seçkin, Cemil, Ali, Aydın, Cengiz.

Dün oynanan diğer müsabakaların sonuçları şöyledir:
Bağlarbaşı - Feranspor: 12-3
Ümraniye - Sarıyer: 4-29

EKRAN
ARI

UYAN SPORCU KARDEŞİM UYAN!..

Sporcunun tüm aile bireyleri ile bugününü, yarınını sosyal güvence altına alan, hastalandığında tedavisini, ilâcını sağlayan, konut sahibi olmak için kredi veren, emekli maaşı bağlayan SSK'ya kulüplerin biriken borcu 30 milyon lirayı buldu.

Spor emekçisinin alın terinin ödenmeyen faturası yani...

Bizim POLİTİKA bu haberi manşetten verdiği gün, baktım öteki gazetelere, milyonluk transfer safsatalarından, abuk sabuk demeç salatalarından başka bir şey yok.

Öyleyse,

Sana sesleniyorum, sporcu kardeşim.

Kendi sorunlarına kendinin sahip çıkma zamanı geldi.

Afyonlu demeçler, allı yeşilli fotoğraflarla süslü dangalakça yapılmış röportajlarla uyutulduğun yetsin artık!

Yarın belirli bir yaş dönemine gelince gideceksin SSK'ya emekli maaşı bağlansın diye.

Heyhat!..

Anan, bacın hastalanacak olsa, hastahane, doktor, ilâç diyeceksin,

Ne gezer...

Sen kendini Sosyal Sigortalar Kurumu'na bağlıyım sanıyorsun.

Oysa yöneticilerin SSK'yı

«Sporcuyu Salak yerine Koyma» olarak görüyorlar!..

Fenerbahçe'deki olayların perde arkası

- CANKURTARAN, ULUSOY'UN İZLEDİĞİ POLİTİKAYA KARŞI ÇIKARKEN KULÜBÜ BORÇLANDIRIP KENDİ DENETİMİNDE TUTMAYI AMAÇLIYOR
- ILGAZ'LA, CANKURTARAN'IN KONUŞMASI YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN CANKURTARAN'I KINAYAN BİLDİRİYİ YAYINLAMASINI ÖNLEYEMEDİ

Cankurtaran, Başaran Ulusoy'u hedefliyor

- F. BAHÇE'NİN MUHASİP ÜYESİ ULUSOY, KISA SÜREDE CANKURTARAN'A OLAN 8 MİLYON BORCU ÖDEDİ. AYRICA KULÜBE 100 YENİ ÜYE YAZDIRDI. SAVURGANLIĞI ÖNLEDİ GELECEKTE YÖNETİMİ DEVRALMAYI PLANLIYOR

Bir süredir Fenerbahçe Kulübünde oluşan olayların gerçek nedenini araştırdık. Ve perdeyi aralayınca karşımıza Başaran Ulusoy gerçeği çıktı. Fenerbahçe'nin muhasip üyesi olan Başaran Ulusoy özellikle Fenerbahçe'nin başarıyla sonuçlandırdığı piyangoda adını duyurdu. Kulübe bu piyango aracılığıyla milyonlar kazandırdı. Kısa sürede 18 milyon borç öderken: Cankurtaran'ın kulüple ilişkisini kesmek için kulübün Cankurtaran'a olan 8 milyonluk borcunu da kapattı.

Ayrıca Fenerbahçe Kulübüne kendi görüşünü paylaşan 100 yeni üye soktu. Böylece sağlam ekonomisi olan bir kulübü ileride devralmayı, denetimi altına almayı planladı.

Bunu sezen Cankurtaran, Fenerbahçe'nin yönetimi ve denetimi elinden gittiğini görünce yeni bir manevra yapma gereğini duydu. Ulusoy'un izlediği politikaya karşı çıkarken; kulübü gene borçlandırıp kendi denetiminde tutmayı amaçlamaktaydı. Bu nedenle Ilgaz'la Cankurtaran'ın sözde konuşup anlaşmaları bir şeyi değiştirmedi. Ve Cankurtaran'ı kınayan bildiri yayınlandı.

RÜZGAR: SİPAHİ VE DURMUŞ ARTIK RİNGE ÇIKAMAZLAR

Ankara (AA) — Boks Federasyonu Başkanı Hasan Rüzgar, «Tuncay Sipahi ve Yener Durmuş'un boks yaşamları artık sona ermiştir. Bu sporcular, değil ulusal formayı giymek, artık ringe dahi çıkamazlar» dedi.

Boks Federasyonu Başkanı Rüzgar, bu sabah Romanya'nın Tulcea kentinde devam eden Balkan Boks Şampiyonası'nda adları «kadın olayı»na karışan Tuncay Sipahi ve Yener Durmuş hakkında Boks Federasyonu Genel Sekreteri Nevzat Gürer'le görüştü ve olayın doğruluğunu bir kez daha teyit ettirdi. Boks Federasyonu Başkanı, Gürer'e verdiği talimatta olayla ilgili zabıtların hemen orada tutulmasını bildirdi. Hasan Rüzgar, olayın «yüzkızartıcı» olduğunu bir kez daha vurgulamış «Biz görevde kaldığımız sürece bu iki boksöre bir daha ulusal formayı teslim edemeyiz. Bu onura layık olmayanlara gereken cezalar verilecektir» dedi.

At yarışları

Alev Anakök

1. Koşu: F: Topkapı
P: Angelina
S: Hürkont
2. Koşu: F: Kostak
P: Buhubuhare
S: Aslan
3. Koşu: F: Şehper
P: Murathan
S: Nezihbey
4. Koşu: F: Buhara
P: Mamucalı
P: Soylum
S: Hızır
5. Koşu: F: Yalel
P: Nasra
S: Melihşah
6. Koşu: F: Ziynet
P: Dilşad
P: Sendika
S: Maral
7. Koşu: F: İndian Ross
P: King Efe
S: Vidar
8. Koşu: F: Prens Cem
P: Pandora
P: Emre
S: Saadet

Altılı Ganyan
G 1 | G 2 | G 3 | G 4 | G 5 | G 6

Aymergen: Ali Sami Yen Stadı'nı halka açmayı amaçlıyoruz

BTGM Vekili Aymergen gazetemizde çıkan «Devletimizin tesisleri kişilere peşkeş çekiliyor» başlıklı yazı üzerine şu açıklamayı yaptı:

«Ali Sami Yen Stadı'nın arazisi Galatasaray Kulübünündür. BTGM bu arazinin üzerine 1962 yılında bugünkü stadı yaptırarak 30 yıllığına kullanım hakkını Galatasaray'a verdi.

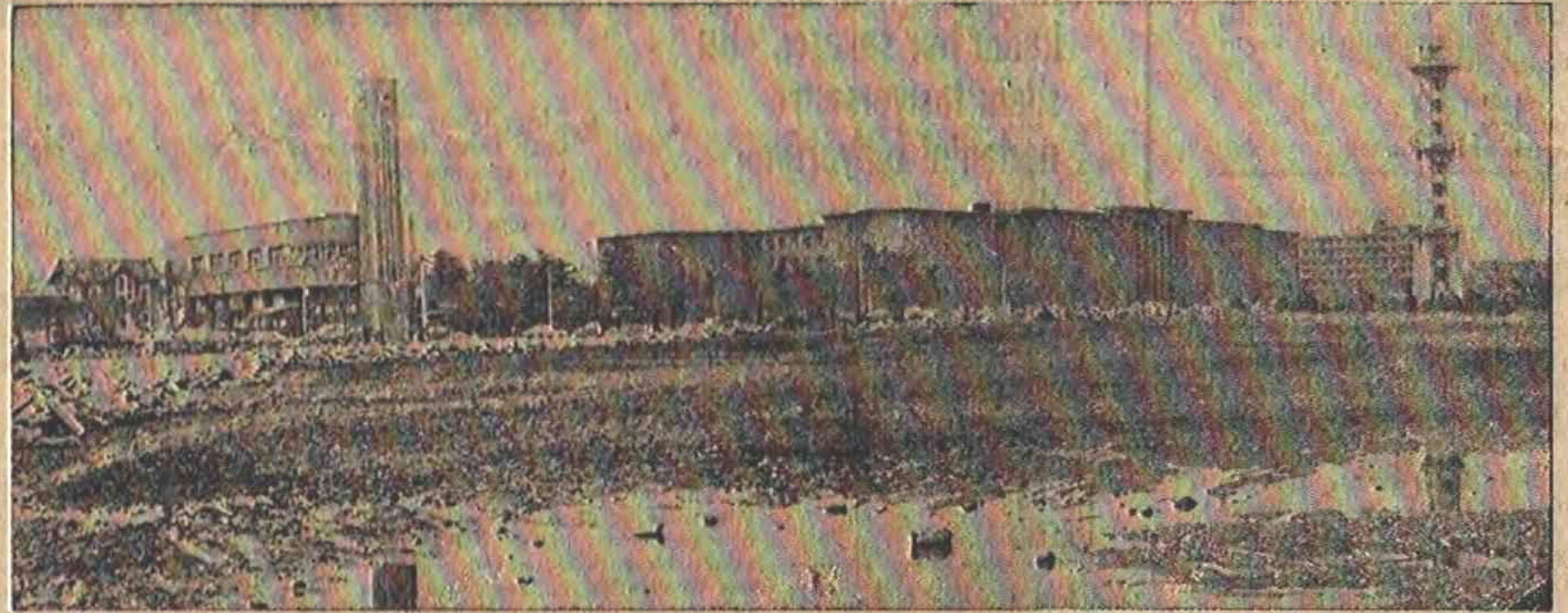
Anlaşmanın bir maddesine göre Galatasaray Kulübü tam bakım ve gider masraflarını karşılamayı kabullendi. Ancak 1977 yılında burada çalışan işçiler greve gidince o zamanki Genel Müdür bir talimatla tüm işçileri Bölge Müdürlüğü kadrosuna aldırdı. O günden bugüne tribünler çatı ve kapılar berbat halde. Keşif yaptırdık, 20 milyonluk harcama ile onarılabilir.

Bu durumda Galatasaray Kulübü ile bir anlaşmaya vardık. Bu harcamayı biz yapacağız. Harcamalarımız bize ödeninceye dek stadın kullanım hakkı bize devredilecek...»

Aymergen «Galatasaray Kulübü anlaşmalara uymuyorsa neden Ali Sami Yen Stadı'nı geri almıyorsunuz» sorusuna şöyle yanıt verdi:

«Ne yazık ki bu durumda ne gibi yaptırım uygulanacağı anlaşmada yoktu. Amacımız stadı bir an önce halka açmaktır...»

IMF spor örgütlerimizi de etkiliyor!..

Spor Bakanlığının 12.260 metrekare arsası var, projesi var ancak İMF dayatıyor diye uygulanmıyor.

3 MERKEZİ SPOR ÖRGÜTÜMÜZ BİR YILDA 6 MİLYON LİRA KİRA ÖDÜYOR

- SPOR BAKANLIĞI'NIN ANKARA'DA 12,260 METREKARELİK ARSASI VAR. 1969 YILINDA YARIŞMA SONUCUNDA PROJESİ HAZIRLANDI. ANCAK YAŞAMA GEÇİRİLMİYOR
- GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI, BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ VE SPOR-TOTO MÜDÜRLÜĞÜ KİRALADIKLARI BİNALARDA GÖREV YAPIYOR

Hasan UYSAL

Ülkemizde sporun tüm merkezi örgütleri Başkent Ankara'da bulunuyor. Bunlar Gençlik ve Spor Bakanlığı, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ve Spor - Toto Müdürlüğü. Bu üç merkezi spor örgütümüzde binalarında kiracı olarak bulunuyorlar ve kira olarak yılda toplam 5.720 000 lira ödüyorlar. Halen Spor Bakanlığı, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ve Spor - Toto Müdürlüğü içinde bulundukları binaların boşaltılması için, mal sahipleri tarafından mahkemeye verildiler.

Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın binası daha önce otel olarak kullanılıyordu. Sahibi ünlü Emin Hattat. Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan tarafından kaçakçılık yaptığı gerekçesiyle soruşturma açılan HEMA şirketinin sahibi Hattat. Binayı boşalttırıp meclis oteli yapmak istiyor. Binayı boşaltması için Spor Bakanlığı'nı mahkemeye verdi. Dava halen sürüyor. Spor Bakanlığı'nın yılda yalnız kira olarak binaya ödediği miktar 1.600.000 lira. Yani ayda 133 bin 333 lira...

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün kaldığı bina ise Emekli Sandığının. Ulus'ta bulunan bu binaya Genel Müdürlük yılda 2.200.000 lira ödüyor. Genel Müdürlüğe bağlı birimler bu binaya sığmıyor. Bu binaya ek olarak Denizciler Caddesi'nde yıllığı 620 bin liraya bir bina daha tutuldu. Ancak buranın sahibi de ya kirayı yarım milyon daha artırın ya da çıkın diyor. Genel Müdürlük ikisini de yapmayınca, mahkemeye verildi. Dava bitmek üzere... Bu durumda BTGM'ü ayda kira olarak 235.000 lira ödüyor.

Spor - Toto Müdürlüğü ise Kızılay Mithat Paşa Caddesi'nde. Yıllık ödediği kira tutarı tam 1.300.000 lira. Bina sahibi 900.000 lira daha artırmak istedi. Ve... Spor - Toto Müdürlüğü de mahkemelik oldu...

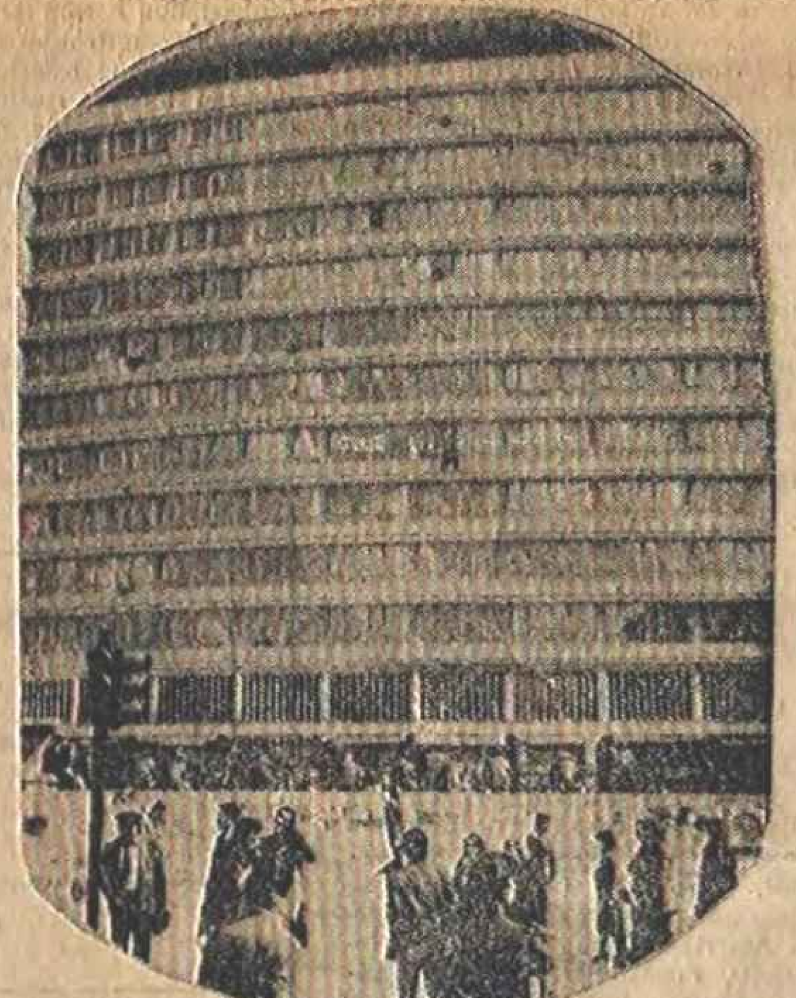
Ortaya çıkan duruma göre Ankara'da bulunan 3 spor örgütü, daha doğrusu devlet kiracı, binaları dar geliyor ve üçü de mal sahipleri tarafından mahkemeye verildi. Ve gene üçü toplam olarak yılda 5.720.000 lira, ayda ortalama yarım milyon lira kira ödüyorlar.

Bu kadar çok kira ödenerek her yıl özel kişilere devlet tarafından büyük para aktarılmış oluyor. Oysa Spor Bakanlığı'nın, Ankara'da spor trafiğinin en yoğun olduğu bölgede, halen toprak yığını şeklinde bulunan 12.260 metrekarelik bir arsası bulunuyor. Öğrenildiğine göre 1969 yılında bir yarışma ile burası için bir proje hazırlanmış. Bu projeye göre, tüm merkez örgütleri, ayrıca büyük konuk odaları, çeşitli seminer ve konferans salonları, yemekhane bu arsa üzerine yapılacak binada bulunacaktı. Nedense bu proje yaşama geçirilemedi.

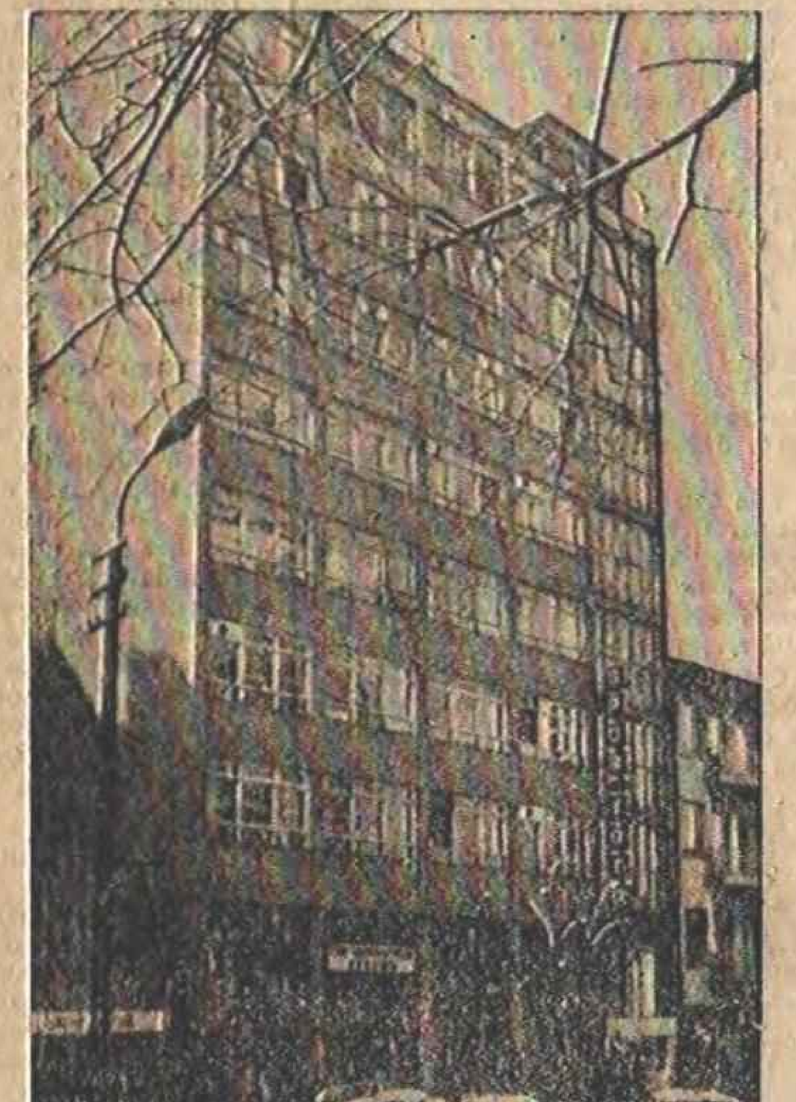
Bugün toplam 19 bakanlık kirada oturuyor. Bakanlıklar kendileri için bir bina yapamıyorlar. Nedeni ise IMF'nin dayatması. İMF bina için yapılan yatırımları ölü yatırım olarak görüyor ve bu tür yatırımlara karşı çıkıyor.

Biz şimdi bakanlığın, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün ve Spor - Toto'nun mahkeme sonuçlarını merakla bekliyoruz.

Spor Bakanlığı binası yıllık kirası 1.600.000 lira

BTGM binası yıllık kirası Denizciler Caddesindeki bina ile birlikte 2.200.000 lira.

Spor-Toto binası yıllık kirası 1.300.000 lira.

Ecevit, Jivkov'la görüşmek üzere Antalya'ya gitti

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Hikmet Çetin, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal ve Başbakanlık danışmanlarından oluşan heyet, 11 Temmuz akşamı Bulgaristan Devlet Başkanı Jivkov'un Türkiye'den ayrılmasından sonra, 12 Temmuz günü karayoluyla Aydın'a geçecekler. Aydın'da Tariş'in kuracağı bir yağ fabrikasının temelini atacak olan Ecevit, aynı gün Ankara'ya dönecek.

Başbakan Ecevit'in bugün temelini atacağı Aşağı Aksu Sulama Projesi üç bölümden oluşuyor. Tümü 2,5 milyar liraya malolacak olan sulama tesisleri hizmete girdiğinde 258 bin dekar tarım alanı sulanacak. Tesislerin tümü 1985 yılında hizmete girecek.

Başbakan Ecevit ve beraberindekiler hafta sonunu Antalya'da geçirecekler. 9 Temmuz Pazartesi günü Bulgaristan Devlet Başkanı Todor Jivkov ve beraberindeki Bulgar heyeti uçakla Antalya'ya gelecek. Bulgar heyetinde Jivkov'un yanısıra Devlet Başkanı Yardımcısı Türk - Bulgar Karma Ekonomik Komisyonu Başkanı Lukanov, Dışişleri Bakanı Mladenov, Bulgaristan Kültür Bakanı olan kızı ve öteki yetkililer bulunacak. Görüşmelere aynı gün öğleden sonra başlanacak.

Ecevit - Jivkov görüşmesinde, «çözümü gereken büyük siyasi bir sorun» bulunmadığı, gündemde ekonomik konuların yer aldığı öğrenildi.

İki ülke arasında, ilk etapta transit vizesinin kaldırılması ile ilgili görüşmeler halen Sofya'da devam ediyor. Konunun 9 Temmuz tarihinde, iki lider arasında imza edilebilir hale getirilmesi bekleniyor. Vize anlaşmasının Antalya'da imza edilmesi halinde, karşılıklı olarak iki ülke vatandaşları ve TIR kamyonları transit geçmek koşuluyla kademeli vize bağışıklığından yararlanacaklar.

Hatay CHP

(Baştarafı 1. Sayfa'da) İskenderun Demir - Çelik fabrikalarında CHP ve hükümet aleyhtarlarının gide rek güçlendiği bu arada birinci derecedeki yönetici kadrosunun büyük bölümünün MHP ile yan kuruluş durumunda ki Çelik-İş Sendikasının güdümünde hareket ettiği görüşü savunuldu.

CHP il binasında düzenlenen örgüt toplantısında sözalan üyeler işveren ile MHP uzantısı Çelik-İş Sendikasının işbirliği yaparak en çok prim ve ödenti keseneklerinin istismar edildiğini, kimi müdürlerin «hükümet düştü, düşüyor» sloganlarının etkisinde kalarak AP ve MHP ile bağlar kurduklarını söylediler.

Müessese müdürünün genellikle makamına gelmeyip evinden yöneticilik yaptığı, son olarak aralarında MHP Belediye Başkan adayının da yer aldığı büyük bir gurubun işe alındığını belirten konuşmacılar «iktidarız, ancak Demir - Çelikte iktidar olamadık» şeklinde konuştular.

Giresun'da

(Baştarafı 1. Sayfada) Giresun Barosu'nun açıklamasında özetle şu görüşlere yer verildi:

«CHP Espiye eski İlçe Yönetim Kurulu üyesi sol eğilimli Avukat Alaattin Aydemir arkadaşımızın sağ teröristlerce öldürülmesi Giresun Barosunca nefretle kınanmıştır. Bu nedenle acımız büyüktür. Bu cinayet de göstermektedir ki, faşist örgütler solcuların davaları nı üstlenen meslekdaşlarımıza karşı önceden planlı, yoğun bir saldırıya geçmiş bulunmaktadırlar.

Savunma görevini yerine getiren avukatlara karşı ve özellikle bir kaç gün önce Bursa Barosu mensubu bir avukat arkadaşımızın öldürülmesinden hemen sonra girişilen bu soğukkanlı saldırı karşısında Giresun Barosu olarak başta Giresun Valisi olmak üzere tüm yetkilileri göreve çağırdığımızı bir kez daha kamuoyuna açıklıyoruz. Zira, Giresun Merkez Yenimahalle de üstlendiği belirlenen hatta bir kısmı Emniyet Mensupları ile dayanışmalı olduğu söylenilen sağ terör odaklarının bu güne kadar yetkililerce görmezlikten gelinmesi ilimiz açısından endişe vericidir.

Bu nedenle tüm demokratik güçlerin ve hükümetin açık - gizli faşist odakların üzerine etkin bir biçimde gitmesi ertelenmez bir demokrasi görevidir. Bu görevin savsaklanmasının yeni acıların nedeni olacağı açıktır.»

Türkiye

(Baştarafı 1. Sayfa'da) S[illegible]p'ın Türkiye bölümündeki hazırlıkların da hızlandırıldığı, yol inşaatı ile ilgili çalışmaların yapıldığı kaydediliyor.

Öte yandan, Turizm Bakanlığının 1/250 bin ölçekli bir planlama haritası yaptırarak Karadeniz turizmini geliştirmek üzere araştırmalar ve hazırlıklar yaptığı bildiriliyor.

Trabzon ve çevresindeki tarihsel yapıtlar, özellikle Sumela manastırının yabancı turistlerin çekim noktası olarak belirlendiği, Rize, Trabzon ve Ordu'da halk sektörü türü anonim girişimle pansiyon ve moteller oluşturulacağı belirtildi.

Karadeniz turizmini geliştirmek için yayla ve ılıca turizminin de ele alındığı, ayrıca dağcı turistler için Kaçkar Dağlarından yararlanılmasının öngörüldüğü kaydedildi.

Turizm Bakanlığı yetkilileri, Sovyetler Birliği'ne her yıl 6 milyon turist geldiğini, bu turistlerden 2.5 milyonunun güneye, Tiflis, Semerkant ve Batum'a geçtiklerini belirterek, bunların bir bölümünün Sarp kapısından Türkiye'ye geçmeleri olanağının doğabileceğini ve bunun da Türk - Sovyet turizm işbirliğinde önemli sonuçlar doğuracağını ifade ettiler.

Önümüzdeki günlerde Sovyet Turizm Bakanının Ankara'ya gelmesi bekleniyor. Turizm Bakanının Ankara'da yapacağı görüşmelerde, ortak konuların yeniden gözden geçirileceği kaydedilmektedir.

80 bin

(Baştarafı 1. Sayfa'da) [illegible]

İmar Bakanlığı'na bağlı bir

(Baştarafı 1. Sayfa'da) [illegible]

TSİP

(Baştarafı 1. Sayfa'da) [illegible]

Orta'ca'da tarım işçileri, haklarını alarak direnişe son verdi

[illegible]

Genel-İş

(Baştarafı 1. nci Sayfada.) [illegible]

Ege'nin

(Baştarafı 1. Sayfa'da) [illegible]

150 lira yerine

(Baştarafı 1. Sayfa'da) [illegible]

Hükümet soda işçisine 10 gündür çözüm bulamıyor

(Baştarafı 1. Sayfa'da) zerine düşen sorumlulukları biran önce yerine getirerek Mersin Soda Fabrikasında bulunan komandoların fabrikadaki jandarma birliklerinin boşaltılmasını, ithalata biran önce son verilmesini ve yasadışı lokavta göz yumulmamasını istediler. Toplusözleşme görüşmelerinin ancak bu koşullar yaratıldıktan sonra başlayabileceğini belirttiler. Öte yandan işverenin ithalatla daha fazla kâr sağladığını, bu nedenle de döviz kaybına filan bakmadan ithalat yoluyla gelir sağlamayı yeğlediği, buna karşılık işçilerin fabrikanın biran önce üretime geçmesinden yana olduğu vurgulandı. İşveren ise toplantıda sürekli olarak kıyım listelerinden sözetti. İşçi, işveren ve hükümet temsilcileri arasındaki görüşmelerin Salı günü İstanbul'da süreceği bildiriliyor.

DAYANIŞMA SÜRÜYOR

Öte yandan soda işçileri ile dayanışma Ankara'da yoğun olarak sürüyor. DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı çok sayıda sendika ile demokratik yığın örgütleri ortak bir açıklama yaptılar ve soda işçilerinin direnişine tüm güçleriyle katılacaklarını bildirdiler.

Türk-İş'e bağlı TOS Ankara Şubesi, Basın-İş Ankara Şubesi, Petrol-İş Ankara Şubesi ile DİSK'e bağlı Dev-Maden-Sen, Bank-Sen, Yeni Haber-İş BAYSEN, Devrimci Toprak-İş, Türkiye Maden-İş, Aster-İş, Tek Ges-İş Bağımsız Beton-İş, Enerji-İş Federasyonu, Tüm-Has-İş sendikalarının yetkilileri ile Afşad Çağdaş Gazeteciler Derneği, TÜS-DER, Hak-Koop, TRT-DER, Genç-Der, Bank-Der, Haber-Der, Enerji-Der, İGD, AKOK, KOGEF, Çırak-Der, Genç Öncü ve DHKD örgütlerinin temsilcileri yayınladıkları ortak bildiride şu görüşlere yer verdiler:

«Soda işçisi Ankara kapısında, soda işçisi Mersin'den taşarak yürüdü Ankara'ya. Gölbaşı'nda Sıkıyönetim duvarı ile karşılaştılar. Ama Petkim-İş Sendikası'nın yiğit üyeleri kararlı, bilinçli.

Ankara'nın, başkentin kapıları işçi sınıfımıza kapalı, ama IMF'ye uluslararası sömürü tekellerinin sözcülerine açık, saldırgan NATO'nun generallerine açık. Sıkı yönetim onlara dur demiyor.

Mersin Soda Sanayii İş Bankası'nın, İş Bankası'nda CHP'nin ortaklığı var. Yönetim CHP sağ kanat yöneticilerinin elinde, başında İsmail Hakkı Birler var. O da CHP'li.

Soda fabrikası soda üretiyor. Cam yapımında, deterjan, sabun yapımında kullanılıyor soda.

Soda grevini hükümet erteledi. İthalatını da işverene bıraktı. İşveren kârlı, üreteceğine ithal ediyor. Kârı 8-10 misli arttı.

İşveren 867 işçinin iş akdini feshetti. İşçileri sokağa attı. Hiç bir yasal dayanağı yok. Fabrikaya 250 faşist eylemci doldurdu. İçlerinde sıkıyönetimce aranan katiller var. İkisi yakalandı. Askeri komando birliği fabrikayı içindeki faşistlerle birlikte, grevci işçilere karşı koruyor, işveren rahat.

Grev 13 aydır sürüyor. Hükümetçe iki kez ertelendi. Sorunu kamuoyuna duyurmak zor. Hükümete, Başbakana duyurmak zor. Sermaye basını suskun. TRT suskun, haklının, gerçeğin sesi yerine tekelci sermayenin ilanları ve yalanları duyuluyor daha çok. Ama demokrasi güçleri Petkim - İş'in, Soda işçisinin yanında. CHP'li ilerici parlamenter soruna sahip çıkıyor. Onlar da soda işçisinin yanında.

Sorun Başbakan'a iletildi. Şimdiye dek sömürücü, parababalarının ilettikleri yalanlar açıklandı. Soda üretiminin başlaması, döviz kaybının önlenmesi gerekli, işçiler aç kalmamalı, ülkenin gerçek sahipleri olanlar insan gibi üretip, insan gibi yaşamalı. Başbakan direktif verdi: «Gerekirse Soda devletleştirilmelidir» dedi. İlgili ve yetkililer, hükümet ve CHP yöneticileri görevlendirildi.

Ama onlar soruna sermayenin gözlüğünden bakmaya devam ediyorlar. Soda işçisi Mersin'de soda işçisi Ankara Gölbaşı'nda, soda işçisi kararlı. Soda işçisi yalnız değil.

Tüm demokrasi güçleri, dayanışmada kararlı, soda işçisinin hakları alınacak. Petkim - İş yönetiminin sürdürdüğü ilkeli, tutarlı sınıf sendikacılığı ile soda grevi başarıya ulaşacak. Ankara'nın kapıları işçi sınıfımıza açılacak.»

ZİYARETLER

Diğer taraftan, Gölbaşı'nda 10 günden beri beklemekte olan soda işçileri ile dayanışma sürüyor. Dün de Türk-İş üyesi Yol-İş Federasyonuna bağlı DLH-İş üyelerinden bir grup ile Genel-Der üyeleri Gölbaşı'na giderek işçilerle birlikte uzun süre kaldılar.

HALK-KOOP

(Baştarafı 1. Sayfa'da) len polislerin de arama bahanesiyle ayrıca binada hasar yarattıkları öğrenildi. Maltepe'deki komandolar uzun süreden beri Ankara Halk-Koop Merkezi yetkililerini tehdit etmekteydiler.

Öte yandan bir hafta önce Pazar günü açılan ve açıldığı günden beri Sıkıyönetim sorumlularınca çalışması engellenmek istenen Tuzluçayır Halk-Koop Başkanı Necmi Şahin'in evi dün Emniyet kuvvetlerince arandı. Tuzluçayır semtinde Şahin'in evi ile birlikte «genel arama» adı altında iki üç ev daha arandı. Tuzluçayır Halk-Koop Başkanının evinde Türkiye Komünist Partisi konferans belgeleri adlı kitabın bulunması gerekçesiyle gözaltına alındı.

● Kızılay Fevzi Çakmak sokakta okullarından dönmekte olan bir grup Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencisi komandoların silahlı saldırısına uğradı.

Demirtepe'de otobüsten indikten sonra, Fevzi Çakmak sokağına giren öğrenciler sokağın girişinde komandolar tarafından ateş açıldı. Öğrencilerin saldırganları kovaladıkları ancak, komandoların daha önceleri Ülkü Ocakları Genel Merkezi'nin bulunduğu, şu anda da komandoların barınağı olduğu söylenen binaya kaçtıkları ileri sürüldü.

Bu arada Cebeci Kırmız Sokak 6/7 sayılı yerde bulunan Sedat Özkan ve Özcan Taş adlı kişilere ait konuta saat 22.30'da kimlikleri saptanamayan kişilerce atılan patlayıcı maddeler, çevrede panik yarattı ve büyük ölçüde hasara neden oldu. Gülveren semti Kepeklitepe sokakta 342 numara bulunan, Satılmış Ertürk adlı kişinin bakkal dükkanına saat 23.30 sıralarında atılan patlayıcı madde dükkânın içindeki tüm eşyaların hasar görmesine sebep oldu. Her üç patlama olayı ile ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Kayaş'ta önceki gece devriye gezen jandarma ekibine açılan ateş sonucu, Ömer Göktaş adlı jandarma çavuşu ağır şekilde yaralandı.

Emniyet Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre, Kayaş Boğaziçi Mahallesinde gece saat 01.00 sıralarında devriye gezen jandarma ekibi, durumlarından kuşku duydukları bir grubu durdurarak aramak istediler. Jandarmanın «dur» ihtarına ateşle karşılık veren kimliği bilinmeyen kişilerin açtığı ateş sonucu, jandarma çavuşu Ömer Göktaş kasığından ağır şekilde yaralandı.

Yaralı jandarma çavuşu Göktaş, hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı. Hastane yetkilileri yaralının durumunun ciddiyetini koruduğunu belirttiler.

MAHALLE ARANIYOR

Jandarma çavuşu Ömer Göktaş'ın yaralanmasından sonra çevrede etkin önlemler alan jandarma birlikleri, geniş bir operasyona giriştiler.

Yetkililer, sabaha kadar süren aramalarda, olayla ilgili ipuçları elde edildiğini belirterek, soruşturmanın aralıksız sürdürüleceğini söylediler.

CHP, Demirel'i

(Baştarafı 1. Sayfa'da) rüşlere yer verdi:

«Ana Muhalefet lideri konuşmalarıyla ve girişimleriyle demokrasi dışı karanlık uğraşların içindedir. Anayasamıza göre, bugünlerde siyasal yaşamımızda bir gayri meşruluk varsa, o da Ana Muhalefet Partisinin davranışlarındadır. Bütün bunlara karşın devlet sorumluluğunu omuzlarında taşıyan CHP, ulusun yararını ilgilendiren her konuda tüm siyasal partilerle diyalog kurmakta yarar görmektedir. Aramızda diyalog kurmamız muhalefetin iktidarı denetlemesini ve eleştirmesini engellemez. Tam tersine sağlıklı bir yolda yürümemizi sağlar. Ulusumuzun içinde bulunduğu sıkıntılardan kurtarılmasında yapıcı etkilerde bulunur.»

Demirel

(Baştarı: 1 nci Sayfada.) keri rezerv vardır. Bunlar dikkate alındığında acaba geriye ne kalıyor ki onunla transfer yapsın» dedi. AP Genel Başkanı konuşmasından sonra gazetecilerin çeşitli konulardaki sorularını yanıtladı.

SORU VE YANITLAR

Soru: Sizin hükümette bulunduğunuz dönemde de kışkırtıcı ajanlar, polisler ve MİT ajanları kullanıldığı yolunda belli iddialar vardı. Nitekim bunlar 12 Mart döneminde mahkemelerde birer birer açığa çıktı. Bunlardan birinin de halen koruma polisliğinizi yapan Erdal Gökyüzü olduğu bilinmekte. Kışkırtıcı ajan kullanılması konusunda ne düşünüyorsunuz?

Yanıt: Bizim hükümette bulunduğumuz dönemde kışkırtıcı ajan kullanıldığı iddiası külliyen iftiradır. Külliyen benim korunmamda çalışan memur için söylediğiniz şeyi de kökünden reddederim. Ne mahkemesine çıkmış, hangi suçla çıkmış falan. Türkiye'nin dibine dinamit koyanlar suçsuz, onları tesirsiz hale getirmeye kalkanlar suçlu olursa kan gövdeyi götürür bu memlekette böyle bir mantığa hiçbir şekilde katılmıyorum.

Soru: MİT Başbakan'a bağlı bir kuruluş. Siz MİT'in siyasi partilere kışkırtıcı ajan yerleştirilebileceğine inanıyor musunuz?

Yanıt: Aklın eseri değildir. Yerleştirildiyse sorumludur. Yerleştirdiyse o tarihteki hükümet ondan da sorumludur. Başbakan sorumludur da hükümet onun müşterek sorumlusu olur.

Soru: MHP Genel Başkanının partilerinin içine kışkırtıcı ajan yerleştirildiği konusunda yaptığı bir açıklamada bu ajanlardan birinin Ağustos 1977 tarihinde girdiğinin saptandığını söylüyor. Bu tarih sizin Başbakanlığınız dönemine rastlıyor. Bu konuda size bir bilgi geldi mi?

Yanıt: Böyle bir şey olduğunu sanmıyorum. Ben o tartışmanın dışındayım o tartışmaya girmem. Benim Başbakanlığım döneminde öyle bir şey yapılmış ise ben biraz evvel söylediğim kadeye uyarım. Yani o zaman sorumlu ben olurum.

Soru: Böyle bir iddianın doğru olmadığını mı söylüyorsunuz?

Yanıt: Hayır ben böyle bir şey söylemek istemiyorum. Siz beni oraya çekerseniz ben o tartışmaya girmiş olurum. Böyle bir şey yoktur. Varsa sorumluluğu ben üzerime alırım. Teşvik etsinler sadece. Teşvik edecek olan bir hükümet var ona söyleyin.

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ciklet ve soda ithali konusunda da görüşlerini soran bir gazeteciye petrol, gübre, demir çelik, ilaç hammaddesi ithali konusunda bilgi verdi. «Ciklet istemiyorsanız almayın» şeklinde yanıt veren Demirel, «Bunu söylemekle ciklet ithalini savunduğumu zannetmeyin» dedi.

Demirel, hükümetin yaptıklarından sol'un sorumlu tutulup tutulmayacağı şeklindeki bir soru üzerine de, «Bunlar birşey değil aslında ne orta sol, ne sol, gayet tabii bunların faturası sol'a çıkacaktır» şeklinde yanıt verdi.

İçişleri

(Baştarafı 1. Sayfa'da) patlama sonucu yaralanan Bilâl Kurtça ve Cevat Kuleci adlarındaki polis memurlarını ziyaret etti ve «geçmiş olsun» dedi.

Bursa

(Baştarafı 1. Sayfa'da) yolaçtığı, Sivas'ta görevde bulunduğu sırada da çıkan olaylar sonucu 9 alevi yurttaşın öldürüldüğü belirtiliyor.

Öte yandan Bursa Emniyet Müdürlüğüne politik baskılar sonucu atandığı belirtilen Bilginer 1973 yılında Sivas olaylarını izleyen günlerde MHP'nin yarı resmi organı «Hergün» tarafından «Yılın polisi» olarak tanımlandı.

Wimbledon'da zafer de rekor da Borg'un oldu

Londra — 102. Wimbledon Tenis Turnuvasının «doruğu» olarak kabul edilen tek erkekler finali dün oynandı ve İsveçli raket Bjon Borg, ABD'li rakibi Roscoe Tanner'i 3-2 yenerek kazandı.

Son derece heyecanlı geçen finalde Borg, ilk seti 6-7 kaybetti. İkinci seti 6-1 kazandı. Üçüncü set 6-3 gene Tanner'in oldu. Borg dördüncü seti 6-3 kazandı ve durum 2-2 oldu. Son set tam bir sinir savaşı içinde geçti. Sinirlerine olağanüstü egemen olan İsveçli Borg bu seti 6-4 alınca zaferi kazandı. Borg, bu zaferin yanısıra, 2. Dünya Savaşından bu yana Wimbledon'da dört kez üstüste final kazanan tenisçi olarak bir de rekor sahibi oldu.

«Soğuk İsveçli»nin şaşırtıcı sakinliği maç boyunca sürdü. Set aldığı zaman da, kazandığı zaman da heyecanlanmayan Bjon Borg, finali aldığı anda sadece iki dizi üstüne çöktü ve çok kısa bir zafer gösterisi yaptı.

Politika
SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BIR DUNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazılşleri Müdürü: ... ... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.:5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun /cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun/cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun/cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 dolar.

Yurtdışındaki MHP yanlısı örgüt, ilerici bir öğretmeni ölümle tehdit ediyor...

Ankara, (Politika) — Avrupa Demokratik Ülkücü Türk Dernekleri Federasyonu'na ait bir kartla, ilerici bir öğretmen tehdit edildi. S.C. adındaki öğretmene yurt dışından gelen kartta üzerinde «Ölümlerden ölüm seç» deniliyor.

Avrupa - Demokratik Ülkücü Türk Dernekleri Federasyonu'na ait kartla S.C. adlı öğretmene gelen tehdit mektubunun bir yüzünde kurt resmi, diğer yüzünde de MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in şu sözleri yer alıyor:

«Türklük gurur ve şuuruna, İslam ahlâk ve faziletine, yoksullukla savaşa, adalette yarışa, birliğe, beraberliğe, kardeşliğe, kısacası hak yolu, hakikat yolu, Allah yoluna çağırıyorum. Modern medeniyetin ön safına geçmek üzere çağlar üzerinden sıçramaya çağırıyorum. Hareketin adını isteyenlere açıkça ilan ediyorum. Yeniden maneviyata dönüş.»

MHP Genel Başkanının «Birlik, kardeşlik, hak ve hakikat yolu»na ilişkin sözlerinin yazılı olduğu kartın diğer yüzünde de ölüm tehdidi ile ilgili şu sözler yer alıyor:

«Sayın S.C.

...Köyü İlkokulunda öğretmen olduğunuzu öğrendim. Yalnız sahip olduğunuz o size layık fikri eğer köyde, kahvehanede, okulda ve diğer köylüler arasında yaymak amacı güdersen tüm çabaların boşa gidecektir. Fakat bir müslüman Türk evladı gibi tavır takınacaksan o zaman rahat ve huzur bulabileceksin.

Yoksa kendine ölümlerden ölüm seç.»

Şenliğin en mutlu kişileri sünnet olan çocuklardı...

Kazanç telaşına düşenler hastanelerden kaçarken...

7 Profesör ve doçent, 63 işçi çocuğunu sünnet etti

- MADEN-İŞ 23. BÖLGENİN DÜZENLEDİĞİ SÜNNET ŞENLİĞİNE BİNİN ÜZERİNDE EMEKÇİ AİLESİ KATILDI
- SÜNNET ÇOCUKLARI DAHA ÖNCE GREVCİ BÜYÜKLERİNİ ZİYARET ETTİLER. DÜĞÜNE KATILANLAR, BİR BİR ARANDI

İstanbul (Politika) — Maden - İş 23. Bölge Temsilcisinin düzenlediği sünnet şenliği, İstanbul'daki Kısıklı Güzel İzmir Aile Gazinosunda yapıldı. Maden - İş üyesi işçilerin çocuklarının sünnetini Türk Tabipler Birliği üyesi 7 profesör ve doçent yaptı. Bildirildiğine göre Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi, emekçi aileleriyle dayanışma kararı alarak, sünneti gerçekleştirdi. Daha sonra düzenlenen programlı şenliğe ise binin üzerinde emekçi ailesi katıldı.

Sünnet olacak 63 çocuk daha önce bir otobüsle kentte gezdiler. Bu arada grevde bulunan işyerlerini ziyaret ettiler, grev gözcülüğü yapan babalarının, analarının ellerini öptüler. Kadıköy'deki Sümerbank grevini ziyaret eden küçükler, büyük boy bir sünnet davetiyesini de grev yerine astılar.

Daha sonra Türk Tabipler Birliği üyesi 7 profesör ve doçent çocukların sünnetini yaptı. Maden - İş 23. Bölge Temsilciliği, kazanç telaşına düşen parababası doktorlar bir bir hastanelerden kaçarken, 63 emekçi çocuğunu sünnet etmeye gelen bu doktorlara bir dayanışma plaketi verdi. 23. Bölge ayrıca sünnet olan tüm çocuklara da kitap armağan etti.

Daha sonra başlayan şenliğe, Edip Akbayram, Parla Şenol, Bedri Ayseli, Aşık Sarıcakız ve birçok sanatçı katıldı. Şenliğe katılan binin üzerindeki emekçi ailesi, Maden - İş 4. Bölge'nin folklor ekibini ayakta alkışladı.

Meşrubat ve çay içilerek kutlanan sünnet şenliğine gelenlerin üzerinin bir bir aranması tepkilere de yol açtı. Şenliğe gelenler arasında, «Koç'un sünnetinde de böyle arama yapılıyor mu?» biçiminde homurdananlar oldu.

Gece geç saatlere kadar süren sünnet şenliği sonunda sünnet olan bir çocuk, «Ne güzel eğlendim, gene sünnet olmak isterim» diyordu.

Küçüklerden bazıları, Maden-İş'in armağanı kitapları hemen okumaya başladı.

ÖZETLE

Antbirlikte ilerici işçiler sürülüyor

Antalya — Kısa adı Antbirlik olan Antalya Pamuk-Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği'nde ilerici işçilerin kovuşturmaya uğradıkları ve başka yerlere sürüldükleri bildirildi.

Geçtiğimiz günlerde Antbirlik'e bağlı Yağ Kombinasında bazı ilerici işçiler Genel Müdür Malik Günal tarafından görevlendirilen müfettişler tarafından soruşturmaya uğratıldılar. İşçilerin zorla para topladıkları gerekçesiyle başka yerlere sürüldükleri bildirildi.

Öte yandan işçiler bu iddiaların kasıtlı olduğunu, bunları doğrulayan hiçbir işçinin bulunmadığını bildirdiler. Ancak makbuz karşılığı yardımda bulunmak isteyen kimselerden bağış alındığını kaydeden işçiler CHP'li olarak tanınan Genel Müdürün bu tavrını kınadılar.

OLEYİS, Büyük Kulüp'te sözleşme imzaladı

İstanbul — DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası ile Büyük Kulüp işvereni arasında iki yıl süreli toplu iş sözleşmesi imzalandı.

Büyük Kulüp'ün Galatasaray ve Çiftehavuzlar'daki işyerinde çalışan toplam 60 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi ile birinci yıl için beş, ikinci yıl için de 3500 lira ücret artışı elde edildi. Sözleşmeyle ayrıca, yılda 4 maaş tutarında ikramiye, yılda net 6 bin lira yakacak yardımı, ayda net 600 lira yol parası ve 2500 lira izin harçlığı sağlandı.

İzmit Belediyesi'nde grev 30 gün ertelendi

Ankara — Bakanlar Kurulu, İzmit Belediyesi işyerlerinde Genel-İş Sendikası tarafından uygulanan temizlik işçileri grevinin 30 gün süre ile geciktirilmesini kararlaştırdı.

Bakanlar Kurulu'nun Yerel Yönetim Bakanlığı önerisi üzerine aldığı bu karar, önceki gece saat 24.00'den itibaren geçerli olacaktır.

Bakanlar Kurulu'nun bu kararı, önceki günkü Resmi Gazete'de yayınlandı.

KÖY - KOOP Bağcılar Bankasındaki hissesini yüzde 51'e çıkardı

- BANKANIN YENİ ADI KÖY-KOOP-BANK OLACAK

Ankara (Politika) — Adana CHP Milletvekili ve Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan Köy-Koop'un Bağcılar Bankası'ndaki hissesinin 30 kat artırıldığını açıkladı. Tarhan, banka yönetiminde Köy-Koop ortağı üretici köylülerin söz sahibi olacağını belirterek «Bu banka ile demokratik halk kooperatifleri tekelci banka anlayışının güdümünden büyük ölçüde kurtularak tarımda sömürüyü önleyecek büyük yatırımlara girme olanağı bulacaktır» dedi.

Temmuz ayı sonunda Bağcılar Bankası'nın sermayesinin çoğuna Köy-Koop'un sahip olacağını belirten Tarhan, en kısa zamanda banka üzerindeki Maliye Bakanlığı konsorsiyumunun kaldırılacağını, Kasım ayına kadar yapılacak olağanüstü genel kurulla bankanın adının Köy-Koop Bank olarak değiştirileceğini kaydederek banka merkezinin Ankara'ya alınacağını, ülke düzeyinde etkin ve yaygın bir örgütlenmeye gidileceğini söyledi. Ziraat Bankası Yasasında yapılan değişiklikleri de olumlu karşıladıklarını bildiren Köy- Koop Genel Başkanı yaptığı yazılı açıklamada özetle şunları söyledi:

«Bankanın yönetiminde Köy-Koop ortağı üretici köylüler söz sahibi olacaktır. Hizmet yöntemleri üretici köylülerce belirlenecektir. Köy-Koop'a bağlı birlik ve kooperatiflerde, ortak üreticilerin yaptıkları çalışmalardaki geçerlilik ve güvenilirlik, inanca olarak kabul edilecektir.

Bu banka ile demokratik halk kooperatifleri tekelci banka anlayışının güdümünden büyük ölçüde kurtularak tarımda sömürüyü önleyecek büyük yatırımlara girme olanağını bulacaktır. Banka çalışmalarımız belirlediğimiz düzeye geldiğinde kooperatifler ve üretici köylüler banka kapılarından eli boş dönmekten kurtulacaktır.

Ekonomik yönden güçlenecek olan halkımız tekelci sermayenin yerli işbirlikçileri ile rekabet etme olanağını bulacaklar, gönençleri artacaktır.

Yeni yasa düzenlemesi ile tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst kuruluşlarına verilecek kredilerde kolaylık sağlanması projeye dayalı yatırımların çağdaş inancalara dayalı olarak desteklenmesi, çiftçiye ve kooperatiflere verilecek olan her nevi kredi ile karşılığı inancının vergi, resim ve harçtan muaf tutulmuş olması, 150 bin TL.'lık tarımsal kredi limitinin artırılması gibi olumlu önlemler alınmıştır. Alınan bu önlemler yeterli olmayabilir, ancak günümüz koşullarında halktan yana bir gelişme olarak kabul ediyoruz.»

TRT - 1

09.02 Gençlikle Gelen
10.02 Tatil Sabahı
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.00 Haberler
16.05 Hafif Müzik
19.00 Haberler
20.15 Tarla Dönüşü
21.30 Spor Dergisi
23.00 Haberler

TRT - 2

09.00 Türk Kültüründen Sayfalar
10.00 Çocuğun Dünyası
14.00 Gülmece Dünyası
17.15 Geçmişten Bugüne Senfonik Müzik
18.00 Sanat Tarihi
19.30 Haftanın Olayı
20.30 Açık Oturum
23.00 Caz Dünyamız

TRT - 3

09.30 Müzik Şöleni
11.00 Ünlü Yorumcular
11.30 Müzik Magazin
13.00 Sizin Seçtikleriniz
14.00 Müzik Söyleşileri
14.30 Pazardan Pazara
15.30 Sizlerle 45 Dakika
19.00 Caz Müziği
20.00 Rönesans Müziği
21.30 Dünya Şarkı Söylüyor
23.00 Ses Ustaları

TRT TV Program·Haber·Eleştiri

TV Kültür Şubesi uzun erimli program çekimlerine başladı

- «BİR CEZA AVUKATININ ANILARI» PROF. FARUK EREM'İN CEZA AVUKATLIĞI YAPTIĞI DÖNEMLERDE TANIK OLDUĞU OLAYLARI İÇEREN BİR YAPIT OLACAK
- «YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR» IN ÇEKİMİNE MAYIS AYI İÇİNDE BAŞLANDI. EKİM AYINDAN İTİBAREN DE YAYINLANMAYA BAŞLANACAK

Ankara Televizyonu Kültür Şubesi, yeni sezonda yayına girmek üzere uzun vadeli program çekimlerine başladı.

Kültür Şubesi Müdürü Sedat Orsal, çekimi daha önce başlayan ya da önümüzdeki günlerde çekimi başlayacak olan kültür programlarıyla ilgili olarak şunları söyledi:

«Ekim ayında başlayacak olan yeni sezon nedeniyle değişik türde kültür programı yapmamız önerildi. Bu kültür programlarından planlananların bir kısmının hazırlıkları tamamlandı ve çekimlerine hemen başladık. Bir kısmı ise, araya Ramazan ayının girmesi nedeniyle ertelendi. Çünkü, Ramazan programlarının büyük bir çoğunluğu bizim şubemize ait. Bu nedenle uzun vadeli birçok programın çekimi Şeker Bayramından sonra başlayacak.»

Örsel, yeni yayın döneminde Kültür Şubesince uzun vadeli olara kekrana getirilecek programları şöyle açıkladı:

«Bir Ceza Avukatının Anıları.» Türkiye Barolar Birliği Başkanı Faruk Erem'in ceza avukatlığı yaptığı dönemlerde tanık olduğu olayları ekrana getirecek bir yapıt. Şu ana kadar programın 6 bölümü hazır hale getirildi. Diğer bölümler, üzerindeki çalışmalar devam ediyor. Programın yapımcısı Serpil Akıllıoğlu, yönetmen ise Lütfi Akat.

«Yaşayan Edebiyatçılar» programı yaşayan tüm edebiyatçılarımızı tanıtmaya çalışıyor. Geçtiğimiz Mayıs ayında programın çekimine başlandı. Ekim ayından itibaren de yayınlanmaya başlanacak. Her programda bir edebiyatçımız çeşitli yönleriyle tanıtılacak. Haftada bir yayına girecek olan yapıtın hazırlayıcıları Turgut Masatçı ve Ben'im. Şu ana değin 44 edebiyatçıyı tanıtma çalışmamız tamamlandı.

Türk Tiyatro Tarihi 30 bölümden oluşacak. Henüz programın çekimine başlanmadı. Görol Gökçe'nin hazırladığı programba Türkiye'de tiyatronun kuruluşu, gelişmesi ve bugünkü durumu anlatılacak.

«Türk Radyo Tarihi» adındaki Serpil Akıllıoğlu'nun hazırlayacağı program 9 bölümden oluşacak. 1927 yılında radyonun icadından hemen sonra kurulan Türkiye Radyosunun gelişmeleri, çeşitli kurumlara bağlanarak yayınını sürdürmesi ve topluma getirdiği yenilikler anlatılacak.»

«Ödüller» adlı 4 programdan oluşacak yapıtı Hülya Gürkan hazırlayacak. Türkiye'de edebiyat ödüllerine ilişkin güncel sorunlar ve ilgililerin bu konudaki düşünceleri, tarihsel perspektif içinde ekrana geliyor.»

«At Gözlüğü» Çekoslovakya'da Altın Prag Festivalinde ilgi gördü

Oktay Arayıcı'nın yazdığı televizyon oyunu «At Gözlüğü», reklâm programlarını eleştirdiği için bir anlamda şimşekleri üstüne çekmişti. Büyük reklâm şirketleri toplantılar yaparak oyunu kınadıklarını belirtirlerken, TRT yöneticileri de reklâm programlarının çocukların ruhsal yapılarını etkileyen yönlerini ele alan bir programı yayından kaldırıyordu.

İşte, Çekoslovakya «Altın Prag» Festivaline «At Gözlüğü»nü gönderenler yine bu TRT yöneticileri oldu.

13-21 Haziran tarihleri arasında yapılan Festival'e katılan filmler, drama ve müzik alanlarında yarıştılar.

At Gözlüğü oyununu yönetmeni Yusuf Kurçenli de Festival'e katıldı. Drama dalında Sovyet filminin, müzik dalında da Çek filminin birincilik aldığı yarışmada dereceye giremeyen «At Gözlüğü» büyük ilgi çekti. Humeyni yönetimindeki İran Televizyonu ve Çek Televizyonu filmi satın aldılar. Başka ülkelerin satın alma istemleri de gündemde. Kesinleşmedi ama, beş ülkenin daha filmi satın alacağı sanılıyor.

«Savunma» adlı oyun sonbaharda ekranlarda

Latin Amerikalı yazar Emanuel Robles'in yazdığı oyunun yapımını Bumin Güneri üstlenmiş. Kamera Kenan Davutoğlu. Oyunda: Raşit Gürzap, Cüneyt Türel, Tomris İnçer, Emel Meşçi, Argun Kınay, Pekcan Koşar oynuyorlar.

Kurçenli, çekimin bittiğini, filmin montajına başlanacağını ve süresinin 1,5 saat olduğunu söyleyerek, gerek montajının tamamlanması gerekse izleyicilerin daha çok ilgisini çekmesi bakımından oyunun sonbaharda ekranlara getirileceğini ekledi.

Daha önce izlediğimiz ve çok ilgi çeken «Özgürlüğün Bedeli» - «Monserrat»tan anımsayacağımız Emanuel Robles'in «Savunma» oyunu da ilginç bir öykü.

Oyunun konusu 1948'lerde Hollanda işgalindeki Endonezya'da geçmektedir. Emperyalist işgale karşı Endonezya'da «bağımsızlık hareketleri» gündemdedir. Bu hareketler, örgütlü ve örgütsüz olarak yürütülür. Örgütsüz eylemler, terörist hareketlere bulaşmışlar ve bombalama, sabotaj, adam öldürme gibi olaylarla tedirginlik yaratmaya çabalamaktadırlar.

Bu arada Hollandalı bir işçi olan Keller - «Cüneyt Türel», Endonezyalıların bağımsızlık savaşlarını desteklemektedir. İşgâle karşıdır ve onlardan yana tavrını koymak istemektedir. Ancak rastlantı sonucu, yakın bir Endonezyalı arkadaşının aracılığıyla terörist grupla temasa geçer ve onlarla çalışmaya başlar. Onun çalıştığı fabrikaya sabotaj yapmakla görevlendirirler. Bombayı yerleştirir. Ancak son anda orada can verecek işçiler gözönüne gelince vazgeçer ve bombanın patlamasını engellemeye çalışırken suçüstü yakalanır. Hollandalılar, Keller'i sabotaja tam teşebbüsten yargılarlar ve idama mahkûm ederler. Egemen güçler, yasaları bile çiğnemekte ve yargı organlarını yönlendirmektedirler. Öte yandan, görevini yapmayan Keller'i teröristler de suçlamakta ve öldürmeyi plânlamaktadırlar. Keller iki ateş arasında kalmıştır, ölümden kurtulması olanaksızdır.

TV'de Sinema

Güneşteki Leke

Tatil sineması, heyecanla izlenecek bir macera filmini ekranlara getiriyor. James Cagney filmin başoyuncusu. Görevi, Hitler'in izinden gidip dünyayı kana boyamak isteyen Japonya Başbakanına engel olmak...

1954 yılı yapımı olan filmin yönetmeni Frank Liyod. Oyuncular: James Cagney, Sylvia Sidney, Wallace Ford, Rosemary De Camp, Robert Armstrong.

Filmin Öyküsü: Japonya Başbakanı Daron Tanaka, faşist bir diktatör olmak ve dünyayı ele geçirmek emelleri içinde plânlar yapmaktadır. Tokyo'da yayınlanan bir gazetenin yazılşleri müdürü olan Nick Condon «James Cagney», Başbakan'ın plânını ele geçirir. Amerikan makamlarına haber vermeye fırsat kalmadan planı çaldırır. Planı ellerine geçiren arkadaşı ve eşinin öldürülmesi üzerine Nick Condon, gizli plânı ele geçirmek ve arkadaşlarının öcünü almak üzere harekete geçer. Japonlar ile Amerikalılar hesabına ikili çalışan güzel melez casus İris Killard «Sylvia Sidney», plânları önce Condon'dan çalıp Japonlara verirse de, daha sonra Condon'la birlik olup plânı Japonya dışına kaçırmayı başarır.

Film, İkinci Dünya Savaşı bitip te savaş filmlerine ilginin azaldığı bir dönemde, serüven filmleri modasına uyularak yapıldı. Serüven filmleri furyası yönetmen Liyod'u da etkilemiş olacak ki, yönetmen, senaryoyu James Cagney ve Sylvia Sydney'in yıldızlarını yeniden parlatacak bir film yaratmak üzere hazırlamış.

TELEVİZYON PROGRAMI

17.00 — HABERLER

17.05 — Oyun Gemisi

Programda danslar, kaptan, fişengeç, canıtez'in oyunları, mutluluk oyunu, bilmeceler, Nasreddin Hoca'dan fıkralar yer alıyor.

17.45 — Tatil Sineması

19.30 — Mr. Magoo

Çizgi filmin MOBY DİCK adlı 2. bölümü yayınlanacak. Ahab adındaki bir kaptan, ömrü boyunca Moby Dick adlı beyaz balinanın peşinde koşmuştur. Sonunda Moby Dick'i bulur, onu öldürmek için harekete geçer. Kahramanımız Magoo da gemidedir.

20.00 — Isırgan Otu

Dizi filmin bugün yayınlanacak 11. bölümünde, Bruno ve Pol, Bojole'ye geldiklerinde Pol'ün annesinin altı ay önce ülkeden ayrılıp büyük oğlunun yanına, Cezayir'e gittiğini öğrenirler. Bunun üzerine Bruno, gizlice Cezayir'e gitmek üzere, Bruno ailesinden kalan madalyonu satar ve kimseye görünmeden arkadaşıyla rıhtımdaki bir gemiye biner, Cezayir'e doğru yola çıkarlar.

20.30 — HABERLER

21.15 — Yaşayan Atatürk

Dizi programın bugün yayınlanacak bölümünde. Şeriat Hukukundan çağdaş hukuka geçiş ve hukukun çağdaşlaşması süreci anlatılmakta.

21.30 — Saz Eserleri

21.35 — Petroçelli

Dizinin ALTIN KAFES adlı bölümü yayınlanacak. Zengin bir adam olan Mark, öldürülür. Karısı Suzan, avukat Petroçelli'ye başvurur.

22.30 — Bir Konser

«Viyana'da Bahar». Viyana Senfoni Orkestrası Johann Strauss'un ve Goldmark'ın eserlerini seslendirecek.

22.50 — HABERLER